

**SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK**  
**2/2021.**

---

**SADRŽAJ**

DOKUMENTI.....	47
Pismo krčkog biskupa u Godini sv. Josipa.....	47
Uskrsna poruka krčkog biskupa Ivica Petanjka: »A mi se nadasmo« (Lk 24, 21a) ....	50
Poruka Pape Franje za korizmu 2021.: »Evo, ulazimo u Jeruzalem...« (Mt 20, 18)....	52
Poruka Pape Franje za 58. Svjetski dan molitve za zvanja (25. travnja 2021.): <i>Sveti Josip – san o pozivu</i> .....	55
Poruka Predsjedništva CCEE-a na 50. obljetnicu osnutka (26. ožujka 2021.) .....	58
Poruka predsjednika Hrvatskog Caritasa za Tjedan solidarnosti (26. veljače 2021.) <i>Post Bogu mio. Ne kriti se od onoga tko je tvoje krvi</i> .....	61
Poruka Vijeća HBK za nauk vjere: <i>Pandemija koronavirusa i potres – poziv na     obraćenje</i> .....	62
Poruka nadbiskupa Barišića za Nedjelju Dobrog Pastira (20. travnja 2021.) .....	72
Priopćenje sa 23. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH (23. veljače 2021.) .....	73
On-line sjednica Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj ususret godine »Obitelj Amoris laetitia« (25. veljače 2021.).....	74
Održana prva sjednica Povjerenstva HBK za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba (2. ožujka 2021.) .....	75
Sjednica Vijeća HBK za nauk vjere (11. ožujka 2021.) .....	76
Priopćenje sa 62. zasjedanja sabora HBK (14. travnja 2021.).....	77
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA .....	79
Svećeničko ređenje (Osor, 1. lipnja 2021.).....	79
Svetkovina svetog Kvirina (Krk, 4. lipnja 2021.) .....	79
Misa posvete ulja i Dan svećeničkog posvećenja (Krk, 11. lipnja 2021.) .....	80
Ispiti za ispovjednu ovlast (Krk, 11. lipnja 2021.).....	80
Duhovne vježbe svećenika .....	80
Odluka kojom se određuju čini izvanrednog upravljanja za javne pravne osobe koje su podložne dijecezanskom biskupu.....	81
IZ CARITASA BISKUPIJE KRK .....	84
Izveštaj Caritasa Biskupije Krk za 2020. godinu.....	84
Dostavljena pomoć za stradale od potresa u Sisačkoj biskupiji (23. veljače 2021.) .	89

---

Prikupljene maslinove grančice – simbol nade i zajedništva.....	89
Djeca Krčke biskupije poslala preko 800 darova u Sisak za vršnjake u potrebi .....	90
Akcijom »Zajedno možemo više« prikupljena pomoć za stradale od potresa .....	90
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	92
Kronika krčkog biskupa.....	92
Stepinčevo u Krčkoj katedrali (Krk, 10. veljače 2021.) .....	94
Krčki biskup predvodio svetu misu za žrtve pandemije koronavirusa (Krk, 24. veljače 2021.) .....	95
Sv. misa za pok. biskupa Karmela Zazinovića (Krk, 5. ožujka 2021.) .....	96
U Krku održana godišnja skupština Papinskih misijskih djela Hrvatske (Krk, 9. ožujka 2021.) .....	96
Monaško posvećenje kod benediktinki u Rabu (Rab, 16. travnja 2021.).....	98
Proslavljen zavjetni blagdan »Rapski Križi« (Rab, 25. travnja 2021.).....	98
Proslavljena 50. obljetnica HKM bl. Ivana Merza u Astoriji (NY) (2. svibnja 2021.)...	99
IN MEMORIAM .....	101
Vlč. Drago Ljubičić (1944. - 2021.).....	101
Vlč. Franjo Vitezić (1937. – 2021.).....	102
s. Albertina (Anica) Kešić (1946. – 2021.) .....	103
s. Marinela (Jelena) Miketek (1951. - 2021.) .....	103
s. Animira (Slava) Miketek (1951. - 2021.) .....	104

## PISMO KRČKOG BISKUPA U GODINI SV. JOSIPA

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak, nadahnjujući se Apostolskim pismom *Patris corde* pape Franje, uputio je prigodno pismo svim vjernicima Krčke biskupije u Godini sv. Josipa koja je započela 8. prosinca 2020. godine.

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, dragi kršćanski vjernici!

Želeći obilježiti 150. godišnjicu od kako je papa Pio IX., 8. prosinca 1870., svetog Josipa proglasio zaštitnikom Katoličke Crkve, papa Franjo je na isti dan prošle 2020. godine proglasio i otvorio Godinu svetog Josipa, koja će završiti na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca ove godine.

Sveti Otac ističe da ga je na to još više potaknula ova pandemija, »kad smo, usred krize, iskusili, kako su naši životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnica novina i časopisa ili na televizijskim ekranima, ali bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti: to su liječnici, medicinske sestre i tehničari, zaposlenici u veletrgovinama, zaposlenici u djelatnostima čišćenja, njegovatelji, prijevoznici, ljudi koji rade na pružanju osnovnih usluga i javne sigurnosti, volonteri, svećenici, redovnici i redovnice, i mnogi, ali zaista mnogi drugi koji su shvatili da se nitko ne spašava sam.« (Papa Franjo: *Patris corde*)

Svatko tko svakodnevno, tiho, nenametljivo, skrovito, nezapaženo i diskretno živi i djeluje u svijetu, može pronaći u svetom Josipu svoj oslonac, uzor, zagovornika i vodiča kojemu životne staze nisu bile posute cvijećem, ali se on sa svim izazovima života suočio nepokolebljivo, uvijek otvoren nadahnućima Duha Božjega, i poput Abrahama, praoca naše vjere, herojski poslušan Božjem zovu, i onda kad puno toga nije razumio i nije mogao dohvatiti kamo smjeraju planovi Božji.

Papa Franjo smjelo govori da je »tijekom skrivenih godina života u Nazaretu Isus [upravo] u Josipovoj školi naučio vršiti volju Očevu. Čak i u najtežim trenucima svog života, u Getsemanskom vrtu, Isus je radije odlučio vršiti volju Očevu, negoli svoju i tako je postao "poslušan sve do smrti na križu" (Fil 2,8).« (*Patris corde*).

»Duhovni put koji nam Josip pokazuje nije put objašnjavanja, već prihvaćanja. Tek polazeći od prihvaćanja, od pomirenja, možemo početi nazirati širu povijest i njezino dublje značenje.« (*Patris corde*).

Samo će kreativno hrabri i odvažni, oni koji su u potpunosti otvoreni Duhu Svetome prihvatiti život »kakav jest, sa svim njegovim kontradiktornostima, frustracijama i razočaranjima.« (*Patris corde*).

»Ako se ponekad čini da nam Bog ne pomaže, to ne znači da nas je napustio, već da nam vjeruje, da budemo kreativni i da sami pronalazimo rješenja.« (*Patris corde*).

U cijeloj povijesti spasenja ne nalazimo lik sličan svetom Josipu »koji je u svom odnosu prema Isusu, bio zemaljska sjena nebeskog Oca: čuvao ga je, štutio, nikada ga nije ostavio da ide svojim putem. [...] Kad god čovjek prihvati odgovornost za život drugoga, na neki način toj osobi postaje otac.« (*Patris corde*).

»Josip sreću nije pronašao u samopožrtvovnosti već u samodarivanju. U njemu nikada ne vidimo frustraciju, već samo povjerenje. Njegova strpljiva šutnja ne uključuje prigovore, već konkretne geste povjerenja. Svijet danas treba očeve. [...] Svako istinsko zvanje rođeno je iz dara samoga sebe, a to je plod žrtve. Ova vrsta zrelosti potrebna je također u svećeništvu i posvećenom životu. Bez obzira na poziv, bilo na brak, bilo na celibat, bilo djevičanstvo; dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da se učini znakom ljepote i radosne ljubavi, riskira da se iskaže nesreća, tuga i frustracija. [...] U određenom smislu, svi smo poput Josipa: sjena jedinoga nebeskog Oca koji daje da "sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima" (Mt 5,45) i sjena koja slijedi Sina.« (*Patris corde*).

Draga braćo i sestre!

Pokušao sam zbiti prekrasne misli apostolskog pisma pape Franje Patris corde (Očevim srcem) kojim Sveti Otac ovu godinu proglašuje godinom svetog Josipa s ciljem da u nama »poraste ljubav prema ovom velikom Svecu, da budemo ohrabreni moleći njegov zagovor i da nasljedujemo njegove vrline i njegovu revnost.« (*Patris corde*).

Pretpostavljam da su neki koji ovo pismo držite u rukama otprilike rekli: »Dobro se sjetio naš biskup da je Godina svetog Josipa, sad kad su prošla već gotovo tri mjeseca od njezinog početka.«

Davno sam se sjetio i odmah čim je stiglo papino pismo više puta sam ga pročitao i ostao zadivljen bogatstvom misli i sadržaja, a onda rekao sam sebi: »Budući da je ova godina svetog Josipa došla dosta neočekivano i bez posebnih najava, neki se neće ni sjetiti da je proglašena, a drugi će se požuriti da devet srijeda prije svetog Josipa ili devet dana prije njegove svetkovine nešto „odrade“ i tako na svetkovinu svetog Josipa zaključče njegovu godinu i umire svoju savjest kako su puno učinili u štovanju ovog sveca.«

Upravo zato pišem sada ovo pismo s velikom željom da 19. ožujka ne završi godina svetog Josipa nego da njegova ovogodišnja svetkovina upravo bude početak boljeg upoznavanja ovog uistinu velikog čovjeka i sveca povijesti spasenja i da oni koji su ljubitelji devetnica ne posvete svetom Josipu devet srijeda ili devet dana pred njegov blagdan koji će uskoro biti za nama, nego devet mjeseci koji su pred nama.

Sve do nedavno Josipovo je bilo zapovjedani blagdan, pa se i na taj način bar donekle ukazivalo na važnost ovog Sveca. Od kad to više nije, kao da polako gubi na svom značaju.

Potičem sve vas, braćo svećenici, da se vođeni razboritošću, s obzirom na veliku raznovrsnost naših župa i okolnosti u kojima se nalazimo, razmotrite stanje i mogućnosti i odlučite gdje bi bilo moguće u našim župama i mjestima ove godine na svečaniji na-

čin obilježiti svetkovinu svetog Josipa, ako je potrebno i s više svetih misa, s nakanom da ovo uistinu bude ne završetak, nego početak boljeg štovanja svetog Josipa.

U tom vidu vas potičem da na župnim katehezama, u radu s mladima, u svojim homilijama kroz cijelu godinu, češće naglašavate one vrline kojima seje odlikovao sveti Josip i koje su tako dobro predstavljene u apostolskom pismu pape Franje *Patris corde – Očevim srcem*.

Na isti način ističite vrijednost i važnost svakog ljudskog zvanja i poziva, a osobito onih poziva koji u suvremenom svijetu gube na svojoj vrijednosti i smatraju se manje važnim ili manje vrijednim, što je između ostalog dovelo do toga da su mnogi napustili našu domovinu, te smo se sada našli u velikoj oskudici.

Upravo ova nesretna pandemija, pa razorni potres koji je pogodio veliki dio zagrebačke i sisačke biskupije, pokazuju kako nisu oni "veliki" nego oni "mali" koji spašavaju svijet. Kad su svi drugi mogli otići u izolaciju ili se skloniti negdje drugdje u karantenu i čuvati svoje zdravlje, mali ljudi i obrtnici svake vrste morali su nastaviti raditi, i izlagati svoj život pogibelji, kako bi svijet mogao preživjeti.

Nakon razornog potresa, ono bez čega se ne može je: kruh, voda, odjeća, obuća, ogrjev, krov nad glavom. Kako su nam samo potrebni: kuhari, pekari, stolari, zidari, dimnjačari, vatrogasci, vozači, instalateri, mehaničari, medicinsko osoblje i tako redom. Potrebno je ponovno promovirati, obrazovati, vrednovati i adekvatno nagraditi obrtnike i one bez kojih svijet ne može i koji će svijet izvući iz gliba u kojeg su ga oholi svojom ohološću gurnuli.

Isus, Sin Božji koji je postao čovjekom i koji je prošao sve faze ljudskog odrastanja, Blažena Djevica Marija i Sveti Josi, za sva vremena ostaju najvećim uzorima obiteljskog i domaćeg života, u kojem samozatajni čovjek pošteno živi od rada svojih ruku i nastavlja djelo stvaranja kojeg je započeo sam Bog Stvoritelj.

U našem narodu pučka pobožnost je veoma vezana uz svetog Josipa kao zaštitnika sretne smrti, za kojeg se vjeruje da je pri njegovom odlasku s ovog svijeta uz njega bio njegov posinak Isus i njegova zaručnica Blažena Djevica Marija, a što je želja svakog kršćanina: da pri prijelazu s ovog svijeta bude primljen u zagrljaj Svete Obitelji.

Isto tako, naš narod rado moli molitvu svetom Josipu nakon moljenja krunice Blažene Djevice Marije, a koju je sastavio papa Leon XIII:

K tebi se, o sveti Josipe, utječemo u svojoj nevolji.

Pošto smo tvoju presvetu Zaručnicu za pomoć zamolili,  
molimo pouzdano i za tvoju pomoć.

Za ljubav, koja te je s neoskvrnjenom Djevicom i Bogorodicom vezala,  
i za očinsku ljubav, kojom si Dijete Isusa grlio,

smjerno te molimo, da baštinu, koju je Isus Krist svojom Krvlju otkupio,  
milostivo pogledaš, te svojom moći našoj nevolji u pomoć pritečeš.

O brižni čuvaru božanske obitelji, brani odabrano potomstvo Isusa Krista.

Ne daj predragi oče, da nas okuže zablude i pokvarenost.

Budi nam s neba milostivo u pomoći, o naš jaki zaštitniče, u borbi sa vlašću tmine. Pa kao što si nekad Dijete Isusa iz najveće pogibli života izbavio, tako i sada brani svetu Crkvu Božju od svih zasjeda neprijateljskih, te nas svakoga pojedinoga trajno uzmi pod svoje okrilje da uzmognemo po tvom izgledu i tvojom pomoću sveto živjeti, blaženo preminuti i u nebu vječno blaženstvo zadobiti. Amen.

Na sve one koji nastoje živjeti skrovitu svetost svetog Josipa i u svakodnevnim događajima i stvarnostima prepoznavati Božju prisutnost zazivam obilje Božjeg blagoslova, a on kao zaštitnik naše domovine neka štiti našu domovinu i cijeli svijet od svega onoga što ne dolazi od Boga.

+ Ivica Petanjak,  
biskup krčki

## **USKRSNA PORUKA KRČKOG BISKUPA IVICE PETANJKA**

»**A MI SE NADASMO**« (Lk 24, 21a)

Draga braćo i sestre!

Duboko u svojim srcima gajili smo nadu da ćemo ovogodišnji Uskrs dočekati kao u nedavna vremena: ozareni radošću svečanih euharistijskih slavlja, okruženi radosnim žamorom ispred naših crkava, obasjani proljetnim suncem i oživljenim gradskim ulicama i trgovima. Nažalost svjesni smo da od prošlogodišnje svetkovine Uskrsa koju smo proveli zatvoreni u svojim domovima ni ovogodišnja neće biti uvelike različita. A mi se nadasmo!

Dvojica Isusovih učenika koja su na sam dan Isusova uskrsnuća iz Jeruzalema u kojem se dogodila strašna smrt njihovog ljubljenog Učitelja putovala u svoje selo Emaus, bila su u sličnom raspoloženju. Potišteni i obeshrabreni, više se nisu usuđivali bilo čemu nadati, bilo što očekivati. Isusova smrt kao da je navalila teški kamen ne samo na otvor Isusova groba nego i na njihova srca. Sve su im nade propale.

A onda im se iznenada približio Neznanac, koji se, kao slučajno zaputio onim istim putem kojim su oni išli. I kad ih je zapitao za predmet razgovora koji su vodili putem, oni su mu počeli pripovijedati o svome Učitelju koji je osvojio njihova srca i živote, u kojega su polagali mnoge nade, ali koje su njegovom smrću na križu potpuno propale. A mi se nadasmo... govore Isusu, opisujući time da se sada više ne nadaju.

Braćo i sestre, i mi se nadasmo da će nas ovo zlo pandemije koje nas je zadesilo što prije proći. Nadasmo se da ćemo moći skinuti maske da jedni drugima vidimo lica, da

---

ćemo moći bez ustručavanja pružati ruke na pozdrav i darivati zagrljaje onima koje volimo. Ipak, i dalje kao da nastavljamo više živjeti u ozračju Velikog petka nego li Uskrsa.

Ali, baš onda kada mi ljudi izgubimo sve ono što smo mislili da je sigurno, kad se pokolebamo u svojoj nadi, kad nas obuzmu strahovi najcrnijih scenarija, baš tada nam se, kao nikad prije, približuje Onaj koji nam se čini kao Neznamac, ali koji nas tako dobro poznaje u dušu; koji putuje s nama, koji nam daruje svoju blizinu, koji pažljivo sluša što mu govorimo, i koji na naše strahom i neizvjesnošću ranjeno srce želi kao melem staviti svoje božanske riječi. I kao što je učenicima srce gorjelo dok su ga slušali, želi on i danas i naše srce dotaknuti svojom trajnom uskrsnom prisutnošću i svojom nepropadljivom ljubavlju od koje nas ništa ne može odijeliti. »Doista: tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Ni smrt ni život, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem« (Rim 8,35.38-39).

Draga braćo i sestre, neka snaga Isusova uskrsnuća, njegove pobjede nad zlom i smrću, dopre do sviju nas i našim srcima donese radost i obnovi nadu! On je Prvi i Posljednji: Svevladar. Njegova su vremena i vjekovi. U njega se uzdamo! I kad se sve promijeni, on se ne mijenja, i kad sve postane drugačije, on ostaje isti: naš uskrsli Gospodin i Učitelj koji ostaje s nama u sve dane, do svršetka svijeta. Sretan Uskrs!

U Krku, o Uskrsu 2021.

+ Ivica Petanjak  
biskup krčki

**PORUKA PAPE FRANJE ZA KORIZMU 2021.****»EVO, UZLAZIMO U JERUZALEM...« (Mt 20, 18)**

Draga braćo i sestre,

najavljujući učenicima svoju muku, smrt i uskrsnuće, kako bi ispunio Očevu volju, Isus im otkriva duboki smisao svoga poslanja i poziva ih da se u to uključe, radi spase-nja svijeta.

Na korizmenom putu koji nas vodi do vazmenih slavlja sjetimo se Onoga koji »po-nizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu« (Fil 2, 8). U ovo vrijeme obraćenja ob-novimo svoju vjeru, napajajmo se na vrelu "žive vode" nade i otvorena srca prihvatimo Božju ljubav po kojoj postajemo braća i sestre u Kristu. U uskrsnoj noći obnovit ćemo naša krsna obećanja da bismo se, po Duhu Svetom, ponovno rodili kao novi muškarci i žene. No, kao i cio kršćanski život i sâm korizmeni hod sav je obasjan svjetlom uskrs-nuća, koje oživljuje osjećaje, stavove i odluke onih koji žele slijediti Krista.

Post, molitva i milostinja, kakvima ih je Isus predstavio u svojem propovijedanju (usp. Mt 6, 1-18), uvjeti su i izraz našega obraćenja. Put siromaštva i odricanja (post), pogled i geste ljubavi prema ranjenom čovjeku (milostinja) i sinovski dijalog s Ocem (molitva) omogućuju nam uosobiti iskrenu vjeru, živu nadu i djelatnu ljubav.

**1. Vjera nas poziva prihvatiti Istinu i postati njezinim svjedocima pred Bogom i pred svom našom braćom i sestrama.**

U ovo korizmenom vremenu prihvatiti i živjeti Istinu očitovanu u Kristu ponajprije znači dopustiti Božjoj riječi, koju nam Crkva prenosi iz naraštaja u naraštaj, da nam progovori u srcu. Ta Istina nije umotvorina pridržana nekolicini izabranih, viših ili istak-nutih umova, nego je to poruka koju primamo i možemo razumjeti zahvaljujući mudro-sti srca, otvorena veličini Boga koji nas ljubi prije nego što smo toga i svjesni. Ta je Isti-na sâm Krist koji je, u potpunosti prihvaćajući naše čovječstvo, postao Put – zahtjevan, ali otvoren za sve – koji vodi punini Života.

Post, ako se živi kao iskustvo odricanja, dovodi one koji ga čine u jednostavnosti srca do ponovnog otkrivanja Božjega dara i spoznaje istine o našoj stvarnosti bića stvo-renih na njegovu sliku i priliku, koja u njemu nalaze puninu. Iskustvom slobodno prih-vaćenog siromaštva, onaj koji posti i sam postaje siromašan i "zgrće" blago ljubavi pri-mljene i dijeljene s drugima. Kad se tako shvaća i čini, post pomaže ljubiti Boga i bliž-njega jer, kao što kaže sv. Toma Akvinski, ljubav je pokret koji usmjerava pažnju na drugoga, smatrajući ga jednim sa samim sobom (usp. enc. Fratelli tutti, 93).

Korizma je vrijeme vjere odnosno vrijeme u kojem se Boga prima u svoj život i o-mogućuje mu da se "nastani" kod nas (usp. Iv 14, 23). Postiti znači osloboditi naš život od svega što ga opterećuje pa i od prezasićenosti – istinitim ili lažnim – informacijama i kupovanjem proizvodâ da bismo otvorili vrata svojega srca Onome koji nam dolazi u posvemašnjem siromaštvu, ali »pun milosti i istine« (Iv 1, 14): Sinu Božjem, Spasitelju.



## 2. Nada kao »živa voda« koja nam omogućuje nastaviti svoj put.

Žena Samarijanka, od koje Isus traži da mu daje piti na zdencu, ne razumije na što On to misli kad joj kaže da joj može dati "vode žive" (Iv 4, 10). Ona isprva, naravno, misli na običnu vodu, no Isus cilja na Duha Svetoga kojega će dati u obilju u vazmenom otajstvu i koji ulijeva u nas nadu koja ne razočarava. Već u času u kojem najavljuje svoju muku i smrt, Isus naviješta nadu kad kaže: »treći dan [će] uskrsnuti« (Mt 20, 19). Isus nam govori o budućnosti širom otvorenoj Očevim milosrđem. Nadati se s njim i zahvaljujući njemu znači vjerovati da povijest ne završava na našim pogreškama, na našim nasiljima i nepravdama i na grijehu koji Ljubav pribija na križ. To znači primiti iz njegova otvorenog Srca Očevo oprostjenje.

U ovim tjeskobnim prilikama u kojima danas živimo i gdje se sve čini krhkim i nesigurnim, govoriti o nadi moglo bi djelovati kao provokacija. Ali korizmu upravo i imamo za to da se nadamo, da iznova svoj pogled upravimo na strpljivost Boga, koji se nastavlja brinuti za svijet koji je stvorio, dok smo se mi često loše odnosili prema njemu (usp. enc. *Laudato si'*, 32-33.43-44). To je nada u pomirenje na koju nas usrdno poziva sveti Pavao: »dajte, pomirite se s Bogom« (2 Kor 5, 20). Primajući oprostjenje u sakramentu pomirenja, koji je u središtu našeg puta obraćenja, mi sami širimo dalje oprostjenje: budući da smo ga mi sami primili, možemo ga dati svojom spremnošću da stupimo u brižni dijalog i pružamo utjehu onima koji su ranjeni. Božje oprostjenje, također po našim riječima i našim gestama, omogućuje nam doživjeti Uskrs bratstva.

U korizmi budimo pozorniji »govoriti riječi utjehe, koje tješe, daju snagu, hrabre i potiču, a ne riječi koje ponižavaju, rastužuju, rasrđuju, preziru« (enc. *Fratelli tutti* [FT], 223). Ponekad je, da bi se drugome dalo nadu, dovoljno biti »ljubazna osoba koja svoje strahove i sve ono što je tjera na žurbu ostavlja po strani kako bi drugome posvetila pažnju, nasmiješila mu se, rekla riječ ohrabrenja, omogućila prostor za slušanje usred tolike ravnodušnosti« (ibid. 224).

U sabranosti i tihoj molitvi, nada nam se daje kao nadahnuće i unutarnje svjetlo koje svojim svjetlom obasjava izazove i izbore s kojima se suočavamo u svome poslanju: eto zašto je od temeljne važnosti povući se na molitvu (usp. Mt 6, 6) i susresti se, u skrovitosti, s Ocem koji je sama nježnosti.

Živjeti korizmu s nadom znači osjetiti da smo, u Isusu Kristu, svjedoci novog vremena u kojem Bog »sve čini novo« (usp. Otk 21, 1-6). To znači primiti Kristovu nadu koji polaže svoj život na križu i kojeg Bog uskrisuje treći dan, »uvijek spremni na odgovor svakomu koji od [n]as zatraži obrazloženje nade koja je u [n]ama« (1 Pt 3, 15).

## 3. Ljubav, koju se živi po uzoru na Krista, u pažnji i suosjećanju prema svakoj osobi, najviši je izraz naše vjere i naše nade.

Ljubav se raduje dok gleda druge kako rastu. To je razlog zašto pati kad je drugi u nevolji: usamljen, bolestan, beskućnik, prezren, u potrebi... Ljubav je zanos srca koji nam omogućuje izići iz sebe samih i koji gradi vezu dijeljenja i zajedništva.

»“Socijalna ljubav” omogućuje napredak prema civilizaciji ljubavi, na koju se svi možemo osjećati pozvanima. Ljubav, svojom univerzalnom dinamikom, može izgraditi novi svijet, jer to nije besplodni osjećaj, nego najbolji način za postizanje učinkovitih putova razvoja za sve« (FT, 183).

Ljubav je dar koji našem životu daje smisao i zahvaljujući kojem onoga koji je u neimaštini smatramo članom svoje obitelji, prijateljem i bratom. Ono malo, ako se dijeli s ljubavlju, nikad se ne potroši, nego postaje zalihom života i sreće. Tako se dogodilo s brašnom i uljem udovice u Sarafti, koja je ponudila kolačić proroku Iliji (usp. 1 Kr 17, 7-16) i s kruhovima koje Isus blagoslivlja, lomi i daje učenicima da ih razdijele mnoštvu (usp. Mk 6, 30-44). Isto je i s našom milostinjom, bila ona mala ili velika, kad se daje u radosti i jednostavnosti.

Živjeti korizmu ljubavi znači skrbiti za one koji pate, koji su napušteni ili su obuzeti tjeskobom zbog pandemije covida-19. U prilikama u kojima vlada velika neizvjesnost u pogledu budućnosti, spominjući se riječi koje je Bog uputio svome Sluzi: »Ne boj se, jer sam te otkupio« (Iz 43, 1), pružimo zajedno sa svojom ljubavlju riječ povjerenja i pomozimo drugome da osjeti da ga Bog ljubi kao svoje dijete.

»Samo pogledom čiji je horizont preobražen ljubavlju, koja vodi do toga da se spozna dostojanstvo drugoga, siromašne se može prepoznati i cijeniti u njihovu neizmjernom dostojanstvu i poštivati u njihovu vlastitom načinu života i kulturi, te ih tako stvarno integrirati u društvo« (FT, 187).

Draga braćo i sestre, svaka etapa života vrijeme je vjere, nade i ljubavi. Neka nam ovaj poziv da živimo korizmu kao put obraćenja, molitve i dijeljenja svojih dobara s drugima pomogne obnoviti, kao zajednica i pojedinci, živi spomen one vjere koja dolazi od živoga Krista, nade oživljene dahom Duha Svetoga i ljubavi čiji je nepresušan izvor Očevo milosrdno srce.

Neka nas Marija, Spasiteljeva majka, vjerno prisutna podno križa i u srcu Crkve, podupire svojom brižnom ljubavlju i neka nas blagoslov Uskrsloga prati na našem putu prema vazmenome svjetlu.

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 11. studenoga 2020.,  
spomen svetoga Martina iz Toursa.

Franjo

**PORUKA PAPE FRANJE ZA 58. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA****- 25. travnja 2021. -****SVETI JOSIP – SAN O POZIVU**

Draga braćo i sestre!

Dana 8. prosinca prošle godine, u prigodi sto pedesete obljetnice proglašenja svetog Josipa zaštitnikom sveopće Crkve, započela je posebna godina posvećena tomu svecu (usp. Dekret Apostolske pokorničarne od 8. prosinca 2020.). Uz tu sam prigodu napisao apostolsko pismo *Patris corde*, čiji je cilj bio »povećati našu ljubav prema ovom velikom svecu«. Sveti Josip je izvanredna osoba, ali istodobno »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«. Nije činio zadivljujuće stvari, nije bio urešen nikakvim jedinstvenim karizmama, niti se činio posebnim u očima onih koji su ga susretali. Nije bio slavan niti se ičim isticao da bi privlačio pažnju drugih: evanđelja ne prenose ni jednu jedinu njegovu riječ. A ipak je svojim uobičajenim životom postigao nešto izvanredno u Božjim očima.

Bog gleda što je u srcu (usp. 1. Sam 16, 7), a u svetom Josipu prepoznao je srce oca sposobna davati i rađati život u svakodnevicu. Zvanja imaju isti cilj: rađati i obnavljati živote svaki dan. Gospodin želi oblikovati srca očeva i majki: srca koja su otvorena, sposobna za velike inicijative, velikodušna u sebedarju, suosjećajna u otklanjanju tjeskobâ i postojana u jačanju nade. To je ono što svećeništvu i posvećenom životu silno treba poglavito danas u vremenima obilježenim krhkošću, ali i patnjama zbog pandemije, koja je urodila neizvjesnostima i strahovima vezanima uz budućnost i sam smisao života. Sveti Josip dolazi nam u susret svojom krotkošću, kao jedan od svetaca iz susjedstva. Istodobno, njegovo nas snažno svjedočanstvo može voditi na našem putu.

Sveti Josip nam sugerira tri ključne riječi za poziv svakog pojedinca. Prva je san. Svatko u životu sanja o vlastitom ostvarenju. Opravdano je gajiti velike nade, uzvišena očekivanja koje prolazni ciljevi, kao što su uspjeh, novac ili zabava, ne mogu ispuniti. Kad bismo, naime, od ljudi tražili da svoj životni san izraze jednom riječju, ne bi bilo teško zamisliti odgovor: "ljubav". A ljubav je ta koja životu daje smisao jer otkriva njegovu tajnu. Život se ima jedino ako se daje, posjeduje se samo ako se potpuno daruje. Sveti Josip nam ima mnogo toga za reći u vezi s tim jer je, preko snova koje mu je Bog nadahnuo, vlastiti život učinio darom.

Evanđelja govore o četiri sna (usp. Mt 1, 20; 2, 13.19.22). Bili su to Božji pozivi, ali ih nije bilo lako prihvatiti. Nakon svakog sna, Josip je morao mijenjati svoje planove i prihvatiti izazov i rizik, žrtvujući vlastite planove kako bi slijedio Božje tajanstvene planove. Pouzdavao se do kraja u Boga. Možemo se, međutim, zapitati: »Što je bilo u tome noćnom snu da se moglo u njega toliko povjerovati?« Iako se u davnini snovima pridavalo dosta pažnje, ipak nisu imali neku važnost s obzirom na konkretnu životnu stvarnost. A ipak je sveti Josip bez oklijevanja pustio da ga snovi vode. Zašto? Zato što je

njegovo srce bilo usredotočeno na Boga. I mali je znak njegovu budnom "unutarnjem uhu" bio dovoljan da prepozna Božji glas. To vrijedi i za naše pozive: Bog se ne voli objavljivati na spektakularan način, vršeći prisilu nad našom slobodom. Blago i krotko nam priopćava svoje planove, ne zasljepljuje nas blještavim ukazanjima, već se nježno obraća našoj najdubljoj nutrini, postaje prislan s nama i govori nam kroz naše misli i osjećaje. I baš kao što je to učinio sa svetim Josipom, i nama nudi uzvišene i iznenađujuće ciljeve.

Snovi su, naime, odveli Josipa do pustolovina koje nikada nije mogao ni zamisliti. Prvi je san doveo u krizu njegove zaručke, ali ga je učinio Mesijinim ocem; zbog drugoga se sna morao dati u bijeg u Egipat, ali je spasio život svoje obitelji. Nakon trećega, koji je najavio njegov povratak u domovinu, slijedi četvrti zbog kojeg je prisiljen ponovno promijeniti svoje planove i vratiti se natrag u Nazaret, upravo tamo gdje će Isus započeti naviještati Božje kraljevstvo. U svim tim preokretima pokazala se pobjedonosnom hrabrost slijediti Božju volju. Tako je to u pozivu: Božji poziv uvijek tjera čovjeka izići, darivati se i ići dalje. Nema vjere bez rizika. Samo kad se pouzdano prepustimo milosti i ostavimo po strani svoje planove i lagodnosti može se Bogu reći istinski "da". A svako "da" donosi plodove, jer prijanja uz veći plan, čije mi vidimo samo dijelove, ali kojega božanski Umjetnik poznaje i provodi kako bi svaki život postao remek-djelo. U tome smislu sveti je Josip uzor prihvaćanja Božjih planova. No, njegovo je prihvaćanje aktivno: on se nikad ne predaje i ne odustaje, Josip »nije pasivno rezigniran čovjek. On je hrabar i snažan protagonist« (Apostolsko pismo *Patris corde*, 4). Neka pomogne svima, posebno mladima u izboru zvanja, raspoznati i ostvariti Božje snove o njima; neka im ulije odvažnost da kažu "da" Gospodinu koji uvijek iznenađuje i nikad ne razočarava!

Drugi izraz koji označava put svetoga Josipa i njegova poziva jest služiti. Iz evanđelja se zorno vidi da je u svemu živio za druge, a nikada za sebe. Sveti Božji narod naziva ga prečistim zaručnikom, otkrivajući time njegovu sposobnost da ljubi ne zadržavajući ništa za sebe. Oslobođajući ljubav od svakog oblika posjedovanja otvorio se, naime, još plodonosnijoj službi: njegova skrb ispunjena ljubavlju proteže se od naraštaja do naraštaja, a kao brižni čuvar proglašen je zaštitnikom Crkve. Kao onaj u čijoj se osobi otjelovio smisao života kao žrtve, zaštitnik je također umirućih: mnogi mole njegov zagovor za sretnu smrt. Njegovo služenje i žrtve bili su, međutim, mogući samo zato što ih je podupirala veća ljubav: »Svako istinsko zvanje rađa se iz sebedarja koje je zreli plod jednostavne žrtve. Ta vrsta zrelosti traži se također u svećeništvu i posvećenom životu. Neovisno o kojem je pozivu riječ: na brak, beženstvo ili djevičanstvo, dar samoga sebe neće se ostvariti ako se zaustavi na žrtvi; tada umjesto da bude znakom ljepote i radosti ljubavi, u opasnosti je da bude izrazom žalosti, tuge i frustracije« (ibid. 7).

Služenje, taj konkretni izraz sebedarja, nije bilo za svetoga Josip tek uzvišen ideal, nego je postalo pravilom svakodnevnog života. Potrudio se naći i urediti mjesto gdje će se Isus roditi; činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ga zaštiti od Herodova gnjeva organiziravši pravovremeno putovanje u Egipat; spremno se vratio u Jeruzalem tražiti izgubljenog Isusa; uzdržavao je obitelj svojim radom, također u stranoj zemlji. Ukratko, prilagođavao se različitim okolnostima zahvaljujući svojoj sposobnosti da ne klone du-

hom kad stvari u životu ne idu onako kao što je zamislio: pokazao je raspoloživost karakterističnu za onoga koji živi da bi služio. U tome je duhu Josip poduzeo brojna i često nepredvidiva putovanja u svom životu: od Nazareta do Betlehema radi popisa stanovništva, zatim u Egipat i ponovno u Nazaret te svake godine u Jeruzalem, svaki put spreman ići ususret novim okolnostima, ne jadikujući zbog onoga što ga je snašlo i spreman priteći drugome u pomoć u svakoj situaciji. Može se reći da je bio produžena ruka nebeskoga Oca prema njegovu Sinu na zemlji. Josip je, dakle, uzor svim zvanjima koja su upravo pozvana biti vrijedne Očeve ruke za njegove sinove i kćeri.

Stoga volim zamišljati svetoga Josipa, čuvara Isusa i Crkve, kao čuvara zvanjâ. Njegova spremnost na služenje pokazuje, naime, da je bio skrbni čuvar. »On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat« (Mt 2, 14), kaže se u Evandjelju i time pokazuje njegovu spremnost i posvećenost obitelji. Nije gubio vrijeme uzrujavajući se zato što su stvari krenule nizbrdo kako ne bi zanemarivao one koji su mu povjereni. Ta budna i brižna skrb znak je plodonosnog poziva. To je svjedočanstvo života dotaknutog Božjom ljubavlju. Kako samo lijep primjer kršćanskoga života dajemo kada ne težimo uporno ostvarenju vlastitih ambicija i kada ne dopuštamo da nas paralizira žal za nekim prošlim vremenima, nego posvećujemo brigu onomu što nam Gospodin, po Crkvi, povjerava! Tada Bog izliva na nas svojega Duha, njegovu stvaralačku snagu, te čini divne stvari, kao u Josipu.

Osim Božjeg poziva – po kojem se ostvaruju naši najveći snovi – i našega odgovora – koji se očituje u raspoloživom služenju i brižnoj skrbi – postoji i treći vid koji se provlači kroz život svetoga Josipa i kršćanski poziv te oblikuje njegovu svakodnevnicu, a to je vjernost. Josip je »pravedan« čovjek (Mt 1, 19) koji se u djelatnoj šutnji svaki dan ustrajno drži Boga i njegovih planova. U posebno teškom času počinje "o svemu razmišljati" (usp. r. 20). Meditira, razmišlja: ne dopušta da ga obuzme žurba, ne podliježe napasti donošenja ishitrenih odluka i ne slijedi svoje instinkte, ne živi u jednome trenutku. Svemu pristupa smireno i staloženo. Zna da se život gradi samo stalnom spremnošću za donošenje velikih odluka. To odgovara krotkom i stalnom naporu kojim je obavljao skromni zanat tesara (usp. Mt 13, 55) zbog čega nije bio zanimljiv kroničarima toga doba, ali je već stoljećima nadahnuće nebrojenim očevima, radnicima i, općenito, kršćanima u njihovu svakodnevnom životu. Jer poziv, kao i život, sazrijeva samo svakodnevnom vjernošću.

Kako se jača ta vjernost? U svjetlu Božje vjernosti. Prve riječi koje je sveti Josip začuo u snu bile su poziv da se ne plaši, jer Bog je vjeran svojim obećanjima: »Josipe, sine Davidov, ne boj se« (Mt 1, 20). Ne boj se: riječi su to koje Gospodin upućuje i tebi, draga sestro, i tebi, dragi brate, kad, i usred neizvjesnosti i oklijevanja, u sebi osjetiš neodgodivu želju da njemu daruješ svoj život. To su riječi koje ti ponavlja kada se, tamo gdje se nalaziš, možda i usred kušnji i nerazumijevanja, boriš svakoga dana slijediti njegovu volju. To su riječi koje otkrivaš kada se, na putu svoga poziva, vraćaš prvoj ljubavi. Riječi su to koje, kao neki refren, prate one koji svojim životom kažu Bogu "da", kao sveti Josip, u svakodnevnoj vjernosti.

Ta je vjernost tajna radosti. U nazaretskom domu, kaže se u jednom liturgijskom himnu, vladala je "čista radost". Bila je to svakodnevna i iskrena radost u jednostavnosti, radost koju iskuse oni koji drže do onog najvažnijeg, a to je vjerna bliskost Bogu i bližnjemu. Kako bi bilo lijepo kad bi isto jednostavno i blistavo ozračje, koje odsijeva vedrinom i nadom, prožimalo naša sjemeništa, naše redovničke ustanove, naše župne dvorove! Želim vam ovu radost, draga braćo i sestre, koji ste velikodušno učinili Boga svojim životnim snom da mu služite u braći i sestrama koji su vam povjereni, vjernošću koja je sama po sebi već svjedočanstvo, u vremenu obilježenom prolaznim odlukama i emocijama koje blijede ne ostavljajući u srcu nikakvu radost. Neka vas sveti Josip, čuvar zvanjâ, prati očinskim srcem!

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 19. ožujka 2021., svetkovina svetoga Josipa

Franjo

## **PORUKA PREDSDJEDNIŠTVA CCEE-A NA 50. OBLJETNICU NJEGOVA OSNUTKA – 26. ožujka 2021. –**

*Predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) uputilo je 25. ožujka poruku povodom 50. obljetnice osnutka Vijeća. Prijeko je potrebno posvetiti pažnju dijalogu između svih religijâ kao temelju za izgradnju bratskog svijeta, kao i hitno predano zalaganje za stvoreni svijet koji smo svi pozvani čuvati. – Izvanredna situacija izazvana pandemijom potiče nas ponovno otkriti prolaznost ljudskog bića, prolaznost vremena i jača našu čežnju za onim "onkraj", a to je Bog kojega je Isus objavio, kaže se u poruci koju prenosimo u cijelosti.*

Draga braćo u biskupstvu,

predsjedništvo Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) s radošću vam se obraća na pedesetu obljetnicu njegova osnutka. Na blagdan Naviještenja Blažene Djevice Marije, 25. ožujka 1971., Kongregacija za biskupe odobrila je Uredbe i smjernice ad experimentum. Te je uredbe kasnije precizirao i u konačnom obliku odobrio sveti Ivan Pavao II. godine 1995. To tijelo rođeno je pod pogledom Majke Kristove i Majke Crkve, koju će se kasnije častiti kao Kraljicu Europe.

Vjetar Drugog vatikanskog koncila nastavio je napinjati jedra crkvene lađe koju je vodio Petrov nasljednik, sveti Pavao VI., a osjećaj biskupskog kolegijaliteta, „cum et sub Petro“, davao je novi zamah tom apostolskom poslanju. I na cijelom europskom kontinentu osjećala se potreba za jačanjem evangelizacijskih napora suočeni s velikim izazovima koje je pred nas stavila kulturna promjena iz 1968. godine.

Poticanje susreta biskupskih konferencija, uzajamno upoznavanje, razmjena iskustava, novi navještaj Krista, pastoralna skrb i njegova budućnost, predstavili su se kao nužni koraci u suočavanju s novim načinima razmišljanja i djelovanja. U tom pogledu, CCEE je bio znak pažnje koju Crkva posvećuje svijetu koji se mijenja. Pogled na čitav kontinent, od zapada prema istoku, također je bio proroštvo onoga što će se dogoditi 1989. godine ponovnim ujedinjenjem Europe: ujedinjenje koje nije bilo vanjsko nego nešto prirođeno njezinoj kulturi i duhovnosti.

Sastav Vijeća se tijekom godina proširivao: predsjednicima 33 biskupske konferencije pridružili su se i biskupi koji nisu pripadali određenoj konferenciji: nadbiskupi Velikog vojvodstva Luksemburga, Kneževine Monako, ciparskih maronitâ i biskupi Kišinjeva (Chişinău) u Republici Moldaviji, apostolske administrature Estonije i Mukačevske eparhije.

Mreža se brzo učvrstila i postala je živim dijelom dviju sinoda europskih biskupa održanih, održanih 1991. i 1999. Život i vitalnost CCEE-a jačaju se molitvom i ustaljenim susretima. Nije moguće iznijeti cjelovitu bilancu svih ovih godina, ali moramo svakako spomenuti deset simpozija, tri ekumenska zborovanja, pet katoličko-pravoslavnih foruma, pedeset plenarnih zasjedanja (koji se održavaju od 1995. i na kojima sudjeluju predsjednici biskupskih konferencija), susrete s generalnim tajnicima, susrete voditelja tiskovnih ureda i glasnogovornikâ, sastanke komisija posvećene aktualnim temama. Zajedno s dokumentima i pravodobnim priopćenjima, time je izražena srdačna i pažljiva bliskost Crkve s ljubljenim europskim kontinentom. U ovoj prigodi smo dužni i drago nam je zahvaliti svim predsjednicima, potpredsjednicima, voditeljima komisijâ, generalnim tajnicima i svima onima – svećenicima i vjernicima laicima – koji su velikodušno služili CCEE-u: sve je zapisano u Božjoj knjizi.

Poslanje našega Vijeća danas sve više jača i njegova je prisutnost diskretna ali učinkovita. Suočavamo se s ustrajnom dekristijanizacijom (raskršćanjem) Europe, čemu se pridodaje pogubna pandemija koja utječe na zdravlje ljudi, obitelj, gospodarstvo, rad, društvene odnose, pa čak i na vjerski život. Svemu tome se pridodalo nadiranje individualističke kulture koja dovodi do povlačenja u mikro-svjetove, a posljedice snose narodi, države i kontinenti: dovoljno se sjetiti migracijskih kretanja i određenog skepticizma prema naporima učinjenim u postizanju zajedništva.

Što se više čini da Bog nestaje iz obzora modernog čovjeka i što više raste egzistencijalni nemir, strahovi i pritisci podjelâ, to je Crkva više pozvana naviještati Krista našu nadu i svjedočiti put zajedništva i suradnje koji ne poništava naše razlike, već ih poštuje i vrednuje u višem skladu.

Čini se da danas postoji određeno nepovjerenje prema razumu i to dijelom objašnjava zašto je vjeri tako teško probiti se do umova ljudi i naći prostora u srcima. To ima za posljedicu pomutnju u pogledu identiteta ljudske osobe, što za sobom povlači značajne etičke i društvene posljedice. To se zorno vidi i u raširenoj demografskoj krizi, nepostojanoj kulturi života u cjelini, shvaćanju slobode kao individualističkog apsoluta i potrebi za cjelovitim i skladnim odgojem i obrazovanjem.

U ovom je trenutku, na poseban način, prijeko potrebno posvetiti pažnju dijalogu između svih religija kao temelju za izgradnju bratskog svijeta, kao i hitno predano zaganje za stvoreni svijet koji smo svi pozvani čuvati. To su izazovi na koje papa Franjo skreće pažnju i za koje nudi smjernice za djelovanje.

Naviještati Kristovu osobu znači otvoriti srce čovjeka i njegov um cjelokupnoj stvarnosti i ponovno otkriti pravo lice svake osobe, taj krajnji temelj njezina dostojanstva i prava. To znači naviještati njihovu budućnost, a time i smisao sadašnjosti.

U toj perspektivi, susreti i suradnja s drugim kršćanskim vjeroispovijestima dragocjene su i prijeko potrebe dimenzije kojima je CCEE težio i intenzivirao ih tijekom svih ovih godina u ime samog Gospodina Isusa, imajući na srcu spas ljudskoga roda. Odnosi uspostavljeni s drugim religijama također imaju isti cilj i od njih se mnogo očekuje.

Mi ne možemo šutjeti, na hvalu Bogu i nama na poticaj, da čak i pustinja procvjeta. "Duhovna pustinja" koja, čini se, definira kontinent, duboko u sebi krije klice koje bude nadu; ulijevaju povjerenje i zanos u cjelovitom naviještanju evanđelja. Ispod površine, naime, živi mnoštvo ljudi svih dobnih skupina koji traže smisao života i osjećaju duboku čežnju za Bogom. Izvanredna situacija izazvana pandemijom također nas potiče ponovno otkriti prolaznost ljudskog bića, prolaznost vremena i jača našu čežnju za onim "onkraj", a to je Bog kojega je Isus objavio. Želja za Božjom riječju, za vjerom, euharistijom, molitvom, pobožnošću Blaženoj Djevici, kršćanskim zajedništvom kola u mnogim srcima koja se, tajnovitim putevima, susreću, povezuju i uzajamno podržavaju za dobrobit svijetu. U tome smislu, ovo je čas buđenja savjesti, buđenja koje je možda sporo, ali nezaustavljivo. To je jedan od znakova da Duh Uskrsloga Gospodina uvijek napinje jedra crkvene lađe.

U ovom obzorju nade, želimo pozvati sve pastire da mole jedni za druge i da potaknu kršćanske zajednice da mole na neku posebnu nakanu na jednoj od nedjeljnih misa. Našu će molitvu podržati sveci zaštitnici Europe: Katarina, Brigita, Terezija Benedikta od Križa, Benedikt, Ćiril i Metod.

Obnavljajući zajedništvo sa Svetim Ocem Franjom, upiremo svoj pogled u Mariju koja prihvaća navještaj Riječi koja je tijelom postala i činimo usrdni čin vjere u Uskrsloga. On je uz nas kao na putu za Emaus: sluša nas, prosvjetljuje nas, poziva nas da večeramo s Njim, obnavlja nas svojom prisutnošću. Prisivajamo poziv učenika kao da je naš vlastiti: »Ostani s nama, Gospodine, jer večer je!«, a On nam nastavlja govoriti: »Ne bojte se, ja sam s vama«.

St. Gallen, 25. ožujka 2021.

Kardinal Angelo Bagnasco  
umirovljeni nadbiskup Genove, predsjednik CCEE-a

Mons. Stanisław Gądecki  
Nadbiskup Poznańa, potpredsjednik CCEE-a

Kardinal Vincent Nichols  
Nadbiskup Westminstera, potpredsjednik CCEE-a



**PORUKA PREDSJEDNIKA HRVATSKOGA CARITASA ZA TJEDAN SOLIDARNOSTI****– 26. veljače 2021. –****POST BOGU MIO.****NE KRITI SE OD ONOGA TKO JE TVOJE KRVI**

Draga braćo i sestre! Postom započinjemo korizmeni hod, vrijeme u kojem Crkva, svaki kršćanin, obnavlja svoje krsno opredjeljenje za Isusa Krista kako bi svoj život i pripadnost Njemu učvrstio molitvom, postom i bratskom ljubavlju. Korizma je vrijeme u kojem smo pozvani na obraćenje – vraćanje u okrilje Božje ljubavi i dijeljenje te ljubavi s braćom i sestrama. Ovogodišnji Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, koji petnaestu godinu zaredom provodi Hrvatski Caritas, poziv je svim vjernicima u Hrvatskoj da primljene darove Božje ljubavi podijele s braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini.

Pokorničko djelo korizmene pobožnosti čin je naše poniznosti pred Bogom. Odricanje od hrane i suzbijanje loših navika nalaze svoj smisao u otvaranju Bogu i čovjeku. Kršćanski post poduprt je molitvom, produbljuje odnos s Bogom i pretače se u iskreno suosjećanje i solidarnu ljubav, kako bi drugi doživjeli ljepotu života s Njime. Post donosi ozdravljenje čitava čovjeka – i njegove tjelesne zbilje i njegove duše i duha. Plod posta je ozdravljanje pojedinca i društva.

Društvo se postom liječi, poručuje prorok Izaija. »Podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onoga koga vidiš gola i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi« (Iz 58, 7). Poziva na dijeljenje istoga kruha. Dijeleći kruh s gladnim, postajemo dio njegovog svijeta. Beskućnik je potreban primjerena smještaja, no vrjednije je primiti ga kao brata – lijepom riječju, gestom ohrabrenja i dušom koja prihvaća i ljubi. Odijevajući gola, vraćamo mu dostojanstvo, dajemo sigurnost, pokazujemo ljudsko lice, poručujemo da je vrijedan i uključujemo ga u svoj život i život zajednice.

Plod posta je autentična ljubav prema onome koji je „iste krvi“. Ista krv čini obitelj, nosi zajedničku povijest i baštinu, dijeli radosti i trpljenja. S našom kršćanskom braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini povezuje nas krv – Krv Krista, nevina i ne okaljana Jaganjca (usp. 1 Pt 1, 19) koji je, prolivši Krv, otkupio čovječanstvo i pokrenuo krvotok nove Božje obitelji – Crkve. Pijući na Vrelu besmrtnosti, hraneći se na Gozbi ljubavi, učvršćujemo svoju povezanost s Kristom, a po Njemu s braćom i sestrama. Ista nas je Krv oprala i međusobno veže jedne s drugima. Krv, koja se razlila s križa, ozdravlja nas i pokreće krvotok solidarnosti prema darovanoj braći i sestrama, štoviše, prema svakom čovjeku.

Braćo i sestre u Kristu! Tjednom solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini želimo se podsjetiti na duhovnu povezanost s braćom i sestrama u zajedništvu Kristove Krvi (usp. 1 Kor 10, 16). Tijekom povijesti mnogo se svježe krvi prelilo preko granica naših domovina Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Mnoge su obitelji izgradile

svoje ognjište u Hrvatskoj; brojni su svećenici, redovnici i redovnice iznikli u Bosni i Hercegovini poslani služiti u Hrvatskoj. I sada s druge strane granice teče svježa krv izražavajući kršćansko zajedništvo i svjedočeci vjeru, djelotvornu ljubavlju (usp. Gal 5, 6). S divljenjem i zahvalnošću promatramo kako Sarajevo, Mostar i Banja Luka sa svojim biskupijama povijaju rane obiteljima u Petrinji, Sisku, Glini i drugim mjestima pogođenima potresom.

Svježa krv, dok ulazi u krvotok, liječi; kako one koji je primaju, tako i one koji je daruju. Kršćanska ljubav prepoznaje se u otkidanju od sebe i darivanju drugome. Kristov učenik, otkupljen predragocjenom cijenom, u drugome vidi potrebnijega i ne usteže se podijeliti s drugim kruh, krov, odjeću – srce.

Draga braćo i sestre! Pripadnici smo jednoga hrvatskog naroda, no još nas snažnije povezuje pripadnost Crkvi – Božjem narodu. Kristova Krv nije uzalud prolivena – odricanje u korist drugoga uvijek je plodno. Pozivam vas da u svojem korizmenom hodu molitvom, postom i konkretnim djelima ljubavi obnovimo vezu s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini; tada će poput zore sinuti naša svjetlost i zdravlje Crkve i društva će cvasti (usp. Iz 58, 8a).

✠ Bože Radoš  
varaždinski biskup  
predsjednik Hrvatskog Caritasa

## **PORUKA VIJEĆA HBK ZA NAUK VJERE**

### **PANDEMIJA KORONAVIRUSA I POTRES – POZIV NA OBRAĆENJE**

#### **Uvod**

Gdje je Bog u pandemiji koronavirusa i onda kad nas pogađaju prirodne katastrofe kao što su nedavni potresi zemlje u Zagrebu, Sisku i Petrinji? Kako Bog može mirno promatrati kako se Zemlja trese, a njegova djeca drhte od straha bespomoćna i izručena nepoznatoj sudbini?

Na ova pitanja ne želimo ovdje prvenstveno donositi odgovore dogmatske teologije, nego ove nevolje koje proživljavamo promatrati u svjetlu vjere koja nas poziva na istinsko obraćenje te izaziva da sve više rastemo kao ljudi i kao vjernici koji stavljaju Boga na prvo mjesto u svome životu i koji vjeruju da će, onima koji ljube Boga, sam Bog sve okrenuti na dobro. Ovaj dokument je zamišljen kao bratski pokušaj da ovu pandemiju koronavirusa i potrese koji su uzdrmali našu zemlju, doživimo kao poticaj na istinsko obraćenje Bogu. Mi vjerujemo u Boga koji ne razmišlja o kažnjavanju svoje djece, nego sve čini da nas spasi. Zato šalje svoga Sina Isusa Krista da bude naš Spasitelj i Otkupitelj. Sam Isus će reći da nije došao na svijet da sudi svijet, nego da se svijet spasi po njemu.

## 1. Slike o Bogu

»Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje.« (1 Iv 4, 4)

Pitanje zla oduvijek je mučilo i vjernike i nevjernike. Nevjericima je jedan od razloga zašto ne vjeruju. Njihov se prigovor uglavnom svodi na nespojivost dobrog Boga i ljudske patnje, posebno patnje djece. Kako Bog, ako je dobar i pun ljubavi prema čovjeku, može dopustiti patnju jednog malenog djeteta? Ako je Bog svemogući Otac može li ukloniti patnju? Budući da dijete pati onda očito Bog ili nije dobar ili nije svemoguć. U jednom i drugom slučaju mnogi su prihvatili da Bog uopće ne postoji.

Slična pitanja muče i vjernike, posebno kad se suoče s teškim patnjama njima bližih osoba. Tada im se neminovno nameće pitanje: Zašto Bog to dopušta? Nije čudno da im se u mislima jave različiti odgovori, koji nisu uvijek u suglasju s onim što kao kršćani trebaju vjerovati i ispovijedati. Naime, jedni zlo koje ih je pogodilo tumače kao Božju kaznu za počinjene grijeh; drugi kao posljedicu grijeha koje su počinili njihovi pretci; treći pak patnju prihvaćaju kao usud? (sudbinu) od kojega se ne može pobjeći, odnosno kao sudbinu s kojom Bog nema puno veze, jer je daleki i odsutni Bog.

No, što o tome kaže božanska objava, odnosno što kršćani doista trebaju vjerovati i kakav odgovor držati ispravnim pred pitanjem: Gdje je Bog u patnji koja pogađa čovjeka, bilo da je riječ o pandemiji ili o potresu ili o smrtonosnoj bolesti?

### 1.1. Izvan Boga nema istinske sreće i spasenja

»Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.« (Iv 14, 6b)

Božanska objava nas uči kako je grijeh (zlo), a po grijehu patnja i smrt, ušao u svijet zavodjenjem »Sotone, zavodnika svega svijeta« (Otk 12, 9) koji je »čovjekoubojica od početka« (Iv 8, 44) i čovjekovim slobodnim pristankom na zavodjenje i neposluš prema Stvoritelju (usp. Post 3). »Čovjek, od Boga sazdan u pravednosti, ipak je, na poticaj Zloga, već od početka povijesti zlorabio svoju slobodu uzdižući se protiv Boga i želeći postići svoj cilj izvan Boga. Premda su ljudi Boga upoznali, nisu ga kao Boga slavili, nego se njihovo nerazumno srce pomračilo te su služili stvorenju radije negoli Stvoritelju« (*Gaudium et spes*, 13). Kako je Bog u sebi apsolutna i neizmjerena dobrota ne može ni stvoriti, ni željeti, ni učiniti nikakvo zlo. Zlo koje u svim svojim oblicima kroz sva stoljeća pogađa čovjeka svoj uzrok ima u čovjekovoj oholosti da bude kao Bog. Oholost je na početku čovjeka zaslijepila te je izvornu ljubav prema Stvoritelju preokrenula u neposluš i pobunu protiv njega.

»Bog je ljubav« (1 Iv 4, 16) i zbog toga je božanska objava očitovanje i posredovanje nedokučive i neshvatljive tajne Božje ljubavi prema čovjeku. »Bog Sina svoga jedinorođenoga posla u svijet da živimo po njemu. U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeh naše« (1 Iv 4, 9-10). Štoviše, »tâ Bog ni svog Sina ne poštedje, nego ga za sve nas preda!« (Rim 8, 32). Božja riječ nam zorno potvrđuje da se Bog ne odriče čovjeka kojega je stvorio na svoju sliku i priliku i za čije otkupljenje je predao svoga Jedinorođenoga Sina Isusa Krista. Bog se u svome Sinu, koji je u Isusu iz Nazareta rođenom od Djevice Marije postao

pravi čovjek, dakle s nama u svemu jednak osim u grijehu (usp. Heb 4, 15), neopozivo povezao s čovjekom i zauvijek se stavio na njegovu stranu. Bog na pitanje o krajnjoj istini i smislu ljudske patnje nije dao neki apstraktni i teorijski, nego najkonkretniji i za čovjeka najnepojmljiviji mogući odgovor: »Jer Bog je u Kristu svijet sa sobom pomirio, ne ubrajajući im opačina njihovih i polažući u nas riječ pomirenja. (...). Njega, koji ne okusi grijeha, Bog za nas grijehom učini, da mi budemo pravednost Božja u njemu« (2 Kor 5, 19.21). Vjerom u Isusa Krista svatko može s pouzdanjem reći: »A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene« (Gal 2, 20).

## **1.2. Isus nam je pokazao put u Život**

**»Ja sam put, istina i život.«** (Iv 14, 6a)

Crkva naviješta da Isus Krist »time što je za nas trpio, nije nam dao samo primjer da idemo njegovim stopama (usp. 1 Pt 2, 21, Mt 16, 24; Lk 14, 27) nego je i put utro. Dok njime stupamo, život se i smrt posvećuju i dobivaju novi smisao« (*Gaudium et spes*, 22). Kršćanin po božanskoj objavi upoznaje istinu i smisao ljudske patnje i smrti, jer se jedino »po Kristu i u Kristu rasvjetljuje zagonetka boli i smrti, koja nas izvan njegova evanđelja zastire« (*Isto*). Isus Krist je jedino snagom božanske milosrdne ljubavi izvojevao pobjedu nad uzročnikom grijeha, smrti i patnje, ispunivši dragovoljno iz ljubavi volju nebeskog Oca »koji hoće da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine« (1Tim 2, 4). Zbog toga na opravdano ljudsko pitanje: gdje je Bog u ljudskoj patnji koja dramatično pogađa i razara čovjeka, kršćanstvo ima samo jedan odgovor, i to božanski: Bog je u čovjeku patniku i zajedno s njime su-pati, ali ne da ga još jače pritisne, nego da mu da utjehu i pogled mu usmjeri prema izvoru konačne utjehe: »Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe! On nas tješi u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom istom utjehom kojom nas same tješi Bog. Jer, kao što su obilate patnje Kristove u nama, tako je po Kristu obilata i utjeha naša« (2 Kor 1, 3-5). Bog je u Kristu sjedinjen s čovjekom patnikom i s njime se poistovjećuje te mu izlivanjem milosrdne ljubavi u njegovo srce pruža svoju spasonosnu pomoć koja patnju preobražava u dragocjeno sredstvo suobličavanja Kristu patniku. »A hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu!« (1 Kor 15, 57).

Bog želi samo dobro čovjeka, štoviše, želi samo ono što je najbolje za čovjeka i njegovo vječno određenje. Stoga kad se čovjek u darovanoj slobodi i okrene od Boga i kad izravno radi protiv Božjih zakona koji pokazuju istinu i dobro, Bog i tada ostaje vjerran slici Božjoj u čovjeku i ispunjenim obećanjima u Isusu Kristu te dosljedno poštuje u njegovoj slobodi. Loše posljedice koje uzrok imaju u zlom ljudskom djelovanju nisu Božja kazna, nego upravo posljedica pogrešno življene slobode. Međutim, Bog nikada pa ni tada ne zaboravlja čovjeka, već ga na samo njemu znane načine nutarnjim i vanjskim poticajima poziva na obraćenje, to jest na potpuni zaokret od staroga načina života u grijehu prema novome životu u milosti Isusa Krista. »A budući da je Krist umro za sve (usp. Rim 8, 32) i jer je konačni čovjekov poziv zaista samo jedan, i to božanski, mora-

mo čvrsto držati to da Duh Sveti svima pruža mogućnost da na Bogu znan način budu pridruženi tome vazmenom otajstvu« (*Gaudium et spes*, 22). Nije pretjerano tvrditi da je jedan od snažnijih poticaja na obraćenje upravo patnja koja se nerijetko javlja i kao posljedica pogriješnih životnih odluka odnosno ustrajavanja u stilovima života koji neminovno skončavaju u patnji. Stvorivši čovjeka na svoju sliku Bog se na neki način učinio nemoćnim pred čovjekovom slobodom, poštujući je i onda kad čovjek srlja u zlo i grijeh, ostavljajući nam pritom mogućnost da tu činjenicu shvatimo kao Božje pripuštanje zla i patnje kako bi u čovjeku »nadmoćno izobilovala milost« (Rim 5, 20). Grijeh i patnja ostaju tako trajni podsjetnik čovjeku na stanje njegove stvorenosti i radikalne ovisnosti o Bogu. Pomažu mu sačuvati živom svijest da je potreban Boga i njegove milosti te da stalno ima na umu svoju krhkost te svoje slabosti i ograničenja. Čim se ljudsko srce u obraćenju okrene Bogu čekaju ga raširene ruke milosrdnoga Oca nebeskoga koje ga primaju u očinski zagrljaj i nude mu milost oprostjenja i novoga života u Kristu.

Poznato je da je uzrok pandemije COVID-19 novi koronavirus, a da još uvijek nisu dovoljno istražene okolnosti njegova prijelaza sa životinje na čovjeka u Kini. Pored svega toga imamo kršćansku sigurnost da je Bog uvijek bio i ostao s nama, da nas nikada nije napustio i ostavio same, jer upravo Sin Božji garantira da milosrdni Bog Otac nikada neće i ni pod nikakvim uvjetima ne želi napustiti svoju ljubljenu djecu.

## 2. Vjernik pred pandemijom

**»Neka se ne uznemiruje vaše srce! U Boga vjerujte i u me vjerujte!«** (Iv 14, 1)

Pandemija koronavirusa (SARS-CoV-2), uzrokuje nerijetko također smrtonosnu bolest COVID-19. Koronavirus se pojavio već u prosincu 2019., a pandemija je eskalirala u ožujku 2020. godine i duboko je promijenila živote svih ljudi. Posljedice koronavirusa su zastrašujuće: milijuni zaraženih, milijuni pogođenih teškim simptomima bolesti, milijuni umrlih, ali i milijuni izgubljenih radnih mjesta, s ogromnim ekonomskim štetama i još uvijek teško sagledivim socijalno-psihološkim posljedicama. Jednom riječju, pandemija koronavirusa je drastično utjecala na promjenu životnih stilova i navika koje smo imali prije pandemije. Pred pandemijom koronavirusa, kako je izjavio papa Franjo, našli smo se prestrašeni i izgubljeni. Pandemija je otkrila našu ranjivost i naše lažne sigurnosti na kojima smo gradili vlastite projekte, navike i prioritete. U strahu smo čak zaboravili gdje se nalazi sigurnost i sigurno utočište (*Nagovor od 27. ožujka 2020.*). Naš strah od koronavirusa je tim veći što su brojni mehanizmi njegova djelovanja u čovjeku još uvijek nepoznati, još uvijek nema vlastitoga lijeka za liječenje bolesti COVID-19. Sa zebnjom smo iščekivali cjepivo protiv koronavirusa, a kad je konačno stiglo ostali smo zbunjeni, jer u javnome prostoru često čujemo proturječne izjave liječnika specijalista epidemiologije i infektologije te znanstvenih stručnjaka za molekularnu biologiju i virologiju.

Svemu tome usprkos kršćani svaku životnu situaciju proživljavaju s vjerom u Isusa Krista. Pozvani su prepoznavati »znakove vremena« i tumačiti ih u svjetlu evanđelja, a to podrazumijeva proživljavati ih i razumijevati u svjetlu same Božje riječi.

## 2.1. Prepoznavati znakove vremena

### Kršćani bi trebali čitati znakove vremena u svjetlu Božje riječi (II. vatikanski sabor)

U tumačenju »znakova vremena« kršćani polaze od istine po kojoj »otajstvo čovjeka stvarno postaje jasnim jedino u otajstvu utjelovljene Riječi – Krista Gospodina koji je – potpuno otkrio čovjeka njemu samom i objavio mu njegov uzvišeni poziv« (*Gaudium et spes*, 22). U svjetlu te istine ljudski je život od neprocjenjive vrijednosti u Božjim očima. Vrijednost i dostojanstvo ljudskog života izvire iz i temelje se na Božjem stvarateljskom naumu o čovjeku koji je jedino biće stvoreno na sliku Božju (usp. Post 1, 27) i jedino živo biće koje u sebi ima dah besmrtnoga – božanskog – života (usp. Post 2, 7). Ova kršćanska istina o svetosti ljudskoga života i nepovredivosti ljudskoga dostojanstva poziva sve ljude dobre volje na poštivanje i zaštitu ljudskoga života te na brigu o ljudskome životu. To znači da je ljudski i kršćanski razborito voditi računa o mjerama koje kompetentni stručnjaci i mjerodavni autoriteti preporučuju u pogledu zaštite ljudskoga zdravlja i života, odnosno u borbi protiv smrtonosnoga koronavirusa. Ispravno moralno živjeti nije moguće bez kreposti razboritosti, dok ispravno služenje razboritošću izvire iz krepsnoga života.

Vjernik zna da su u Božjoj »ruci i svemirska prostranstva i srca ljudi« (*Zborna molitva*). Svjetlom vjere vjernik zna da se bez Božjeg dopuštenja ništa ne događa, ne samo u ljudskome životu nego i u prirodnim procesima koliko god se činili zastrašujući i pogibeljni za život ljudi. Starozavjetni je prorok izjavio »kad od Boga primamo dobro, zar da onda i zlo ne primamo?« (Job 2, 10), ne tvrdeći time da Bog na bilo koji način uzrokuje zlo, nego da se pod kapom nebeskom ništa ne događa bez Boga, jer »stvorenje je, uistinu, podvrgnuto ispraznosti – ne po svojoj volji, nego zbog onoga koji ga podvrgnu – ali u nadi« (Rim 8, 20). Prirodom ne upravljaju slijepo sile slučajnosti, nego prirodni zakoni koje je u samu prirodu upisao njezin dobri i mudri Stvoritelj. Možda u nekom trenutku ne možemo prepoznati dublje razloge zastrašujućih prirodnih pojava, poput potresa ili pojave smrtonosnog virusa i njegove uloge u prirodnom ciklusu, ali su u očima vjernika i oni očitovanje Božje slave te se ništa ne događa bez Božjega mudrog promisla i vodstva. Božja se stvarateljska mudrost i skrb prema stvorenjima na jedinstven i neusporediv način očituje u Božjoj skrbi za čovjeka. Svijest o dobrohotnoj Božjoj brizi i ljubavi prema čovjeku, a koja svoj konačni i savršeni izraz ima u Isusu Kristu, trebala bi iz našega života otjerati svaki strah koji nam iskrivljuje pogled na stvarnost u kojoj živimo. Strah je jedan od najvećih neprijatelja ljudskog života. Božja riječ upućena čovjeku je »Ne boj se«, »Ja sam s tobom«. Doista, božanska objava nam potvrđuje kako se u životu onih koji Boga ljube sve okreće na dobro (usp. Rim 8, 28). Drugim riječima, vjera nas uči da se u prirodi i našim životima ne može dogoditi ništa što Bog ne želi ili ne dopusti. To je elementarni zahtjev Božje svemoći. Posrijedi nije Božje uplitanje da bi ljudima pomrsio račune i zagorčao život, nego Božja vjernost svome stvarateljskom djelu koje je dobro i veoma dobro (usp. Post 1, 4.10.12.18.21.25.31). U svakom pa i najdramatičnijem slučaju ako ostanemo Bogu vjerni i imamo povjerenja u njega uvidjet ćemo da Bog sve okreće na naše dobro, jer to je elementarni zahtjev Božje dobrote. Samo svjetlom vjere vidimo da Božja svemoć i Božja dobrota nisu u proturječju, nego

su lice i naličje Božje mudrosti koja svoju autentičnu logiku objavljuje u raspetome Sinu Božjemu koji je »Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak, i Židovima i Grcima – Krista, Božju silu i Božju mudrost« (1 Kor 2, 23-24).

## **2.2. Bog je sve stvorio radi čovjeka, a čovjeka je stvorio za sebe**

**»Pogledaj, ne idem li putem pogubnim, i povedi me putem vječnim.«** (Ps 139, 24)

Vjera nas također uči da je Bog sve stvorio radi čovjeka, a čovjeka radi njega samoga. »Prema gotovo jednodušnom uvjerenju vjernika i nevjernika, sve na zemlji treba biti usmjereno prema čovjeku kao svojem središtu i vrhuncu« (*Gaudium et spes*, 12). To znači da ljudski život nema objašnjenja ni konačnog ostvarenja unutar stvorenoga svijeta, nego u samome Bogu. Ljudski život započinje u vremenu, ali se nastavlja u vječnosti, »jer je Bog, naime, pozvao i poziva čovjeka da svim svojim bićem prione uza nj u trajnom zajedništvu nepropadljivoga božanskog života« (*Gaudium et spes*, 18). Stoga za vjernika smrt, bez obzira kada i u kojem obliku dođe, nema posljednju riječ u ljudskome životu. Posljednju riječ ima živi Bog koji »nije Bog mrtvih, nego živih« (Mk 12, 27). Bog koji je u Kristu čovjeku omogućio sudjelovanje u samome svom božanskom životu. Život vječni je najveća i konačna nada za čovjeka koja kršćane već nosi u zemaljskom životu i služi kao provokacija ljudima koji nemaju takve nade. Božja riječ o čovjekovu konačnom pozivu na život vječni u Bogu donosi nam oslobođenje od straha i grčevitog pristajanja uz isključivo zemaljski život. Krist uskrsli, prvorođenac od mrtvih, otvorio nam je riznice Božje milosrdne ljubavi te nam pripremio stan u kući Oca svojega (usp. Iv 14, 2). Svojim uskrsnućem od mrtvih Krist je pobijedio smrt koja za vjernike više nije najveće zlo i izvor strepnje, nego neizbježan prijelaz iz prolaznoga u neprolazni – vječni život. Kristovom pobjedom nad smrću po uskrsnuću ljudska smrt je stvarno postala vrata u život vječni. I to je velika nada koja tješi i motivira vjernike da se mirno i hrabro suočavaju sa svim životnim poteškoćama, uključujući potrese i pandemiju, dok s nadom idu ususret neizbježnoj smrti koja nije kraj, nego početak novoga neprolaznog života.

## **3. Pandemija i potres – poziv na obraćenje**

**»Obratite se i vjerujte evanđelju!«** (Mk 1, 15)

Evanđelist Marko u prvom poglavlju svoga evanđelja prenosi nam Isusove riječi: »Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte evanđelju!« (Mk 1,15). Kraljevstvo Božje nastupilo je u osobi Isusa Krista, Sina Božjega. Da bi ga ljudi mogli prepoznati i prihvatiti kao svoga Spasitelja, trebaju se obratiti. Obraćenje je preduvjet za istinsku radost. Obraćenje je put na kojem susrećemo ono što je jedino potrebno našoj duši. Tek obraćeno srce je slobodno i spremno za nesebičnu Božju ljubav, radost i mir, što su plodovi Duha Svetoga u duši vjernika.

### **3.1. Obratiti se znači doći k sebi i vratiti se Bogu**

**»Ustat ću i poći Ocu svome...«** (Lk 15, 18)

Nevolje s kojima se suočava čitav svijet, kao i razorni potresi u Zagrebu i na Banovini, za nas su izvanredne prilike i poziv na obraćenje. Obratiti se znači: doći k sebi i vratiti se svome Bogu. Doći k sebi znači postati svjestan smisla svoje egzistencije na ovom svijetu, otkriti pravi put koji vodi u život vječni. U izvanrednom obraćanju čitavom svijetu 27. ožujka 2020. papa Franjo u svojoj poruci je izjavio: »U ovoj korizmi odjekuje Božji hitni poziv: 'Obratite se' i 'Vratite se k meni svim srcem svojim', kako nam poručuje sam Bog preko proroka Joela (Joel 2, 12)«. Papa je imao pravo kad je rekao da je to hitni poziv. A kad je nešto hitno, onda sve drugo odlazi u drugi plan. Kad kola hitne pomoći krenu sa sirenama, onda se sva druga vozila miču u stranu kako bi se spasio nečiji život. Sada je u pitanju spas čovječanstva. Pandemija koronavirusa već je odnijela mnogo ljudskih života, smanjila broj vjernika u crkvama, veoma ograničila dijeljenje svetih sakramenata. Također i razorni potresi oštetili su mnoge domove, razorili puno crkava i drugih sakralnim objekata, unijeli silno puno straha i tjeskobe u srca nemoćnih osoba da se suprotstave prirodnoj katastrofi. Nalazimo se pred velikim izazovom za čovjekovu dušu i tijelo. U takvoj neprilici trebamo hitno poduzeti sve što možemo na naravnoj i nadnaravnoj razini. Moramo upotrijebiti zdrav razum i slušati mudre savjete medicinske struke da koliko nam je moguće sačuvamo svoje zdravlje i zdravlje bližnjih. Ali ne smijemo zaboraviti na svoju dušu, na svoje srce, na vjeru i život vječni za koji smo stvoreni. Uz nužnu brigu za tjelesno zdravlje, treba ozbiljno shvatiti hitni poziv pape Franje na obraćenje srca kako bismo zadobili i sačuvali duhovno zdravlje.

### **3.2. Bog spašava, a čovjek sam sebe kažnjava**

**»Ne dođoh suditi svijetu, nego da spasim svijet.«** (Iv 12, 47)

Obraćenje srca Bogu događa se, prije svega, uz milost Božju. Pandemija COVID-19 koja je zahvatila čitav svijet i razorni potresi u Hrvatskoj nisu Božja kazna. Iako Bog ima puno razloga da kazni zloću onih koji uzrokuju patnju nevinih ljudi, koji su neposlušni Bogu, svome Stvoritelju, ipak moramo naglasiti istinu kako je Bog primarno naš nebeski Otac koji spašava, a ne kažnjava, koji ljubi, a ne prijeti, koji po svome Sinu Isusu Kristu sam spašava ljudski rod i pomiruje ga sa sobom. Prema tome, i ove nevolje ne trebamo prvenstveno doživljavati kao kaznu, nego kao hitni poziv da se obratimo svome Bogu i da povjerujemo u njegovu ljubav. A istinsko obraćenje uključuje u sebi dva koraka: prvi je doći k sebi; i drugi, vratiti se svome Bogu. Prekrasan primjer za takvo shvaćanje obraćenja pokazao nam je sam Isus u poznatoj prisposobi o Izgubljenom sinu. Otišavši od oca i potrošivši sve očevo imanje, živeći grešno i rastrošno, počeo je oskudijevati u nužnome, skoro umirati od gladi. I tada, u velikoj nevolji, dolazi k sebi i počne shvaćati i doživljavati posljedice svoga krivog izbora i grešnog života, daleko od Očevog doma. Isus za ovog izgubljenog sina kaže: »Tada dođe k sebi i reče: 'Koliko najamnika u mog oca obiluje kruhom, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći ću ocu svome pa mu reći: Oče, sagriješih Bogu i tebi'« (Lk 15, 17-18). Na primjeru ovog izgubljenog sina ostvarila se ona narodna mudrost koja kaže: »Nevolja gola, najbolja škola«. Mladić je došao



k sebi tek onda kad je upao u veliku nevolju. Nije li i čitavom našem svijetu, upravo to trebalo: da ga zahvati velika nevolja, kako bi čitav svijet uvidio svoje pravo stanje? Svijet je zaboravio Boga. Život i sve što imamo, poput izgubljenog sina, dobili smo od svoga Nebeskog Oca, od koga smo se srcem udaljili.

### **3.3. Ovaj svijet se udaljio od Boga**

**»Ovaj me narod štuje usnama, a srce mu je daleko od mene.«** (Mk 7, 6)

U modernom svijetu Bog je uglavnom protjeran iz javnog života. Među one koji su se udaljili od Boga, trebamo i moramo na prvom mjestu staviti same sebe. »Kome je mnogo dano, od njega će se mnogo tražiti« (Lk 12, 48). To su Isusove riječi. Bog s pravom očekuje od svojih vjernika, a napose od biskupa, svećenika i Bogu posvećenih osoba da žive kao njegova djeca, da se pokoravaju njegovim zapovijedima, da idu Isusovim putem, a to je uski i trnoviti put, to je put umiranja sebi, to je put istinskog služjenja Bogu i bližnjemu i to nesebičnom ljubavlju i predanjem. Čini se da su mnogi od nas vjernika krenuli drugim putem. Previše nas je zarobio duh ovoga svijeta i potrošačkog mentaliteta. Svjedoci smo činjenice kako su nedjeljom daleko posjećeniji trgovački centri nego naše crkve gdje nas sam Isus čeka. U javnom medijskom prostoru nema puno mjesta za Boga i neprolazne vrijednosti. Uklanjaju se ili su već davno maknute svetinje iz javnih ustanova našega društva. To je prije svega križ, kojim bismo se trebali ponositi. U najnovijoj poruci svijetu, papa Franjo kaže da je križ naše sidro, da smo po Kristovu križu spašeni i u njemu otkupljeni, izliječeni i zagrljeni tako da nas ništa ne bi moglo odijeliti od Isusove otkupiteljske ljubavi. Bog je uvijek uz nas, ali, smo se mi odijelili od njega.

I zato ovu pandemiju trebamo doživjeti kao snažni poziv Boga da mu se svim srcem vratimo. To je taj drugi korak u procesu obraćenja. Prvi je bio doći k sebi, a drugi je vratiti se Bogu. Njemu se vraćamo tako da se istinski, skrušeno i od srca pokajemo za svoje grijehе, priznamo istinu o sebi: da nismo svemoćni bogovi koji mogu odlučivati što je dobro, a što je zlo, što se smije, a što se ne smije, nego smo stvorenja Božja, grešna, ali u isto vrijeme ljubljena djeca Božja koja su spašena i otkupljena žrtvom na križu Isusa Krista, nevinog Jaganjca koji je prolio svoju krv za spasenje svega svijeta. Vratiti se Bogu, dakle, znači staviti Boga na prvo mjesto u svome životu, povjerovati u njegovu ljubav u Kristu Isusu i potpuno se otvoriti Duhu Svetome da nas On, a ne duh ovoga svijeta, vodi kroz život. A Duh Sveti nam doziva u pamet sve što nas je Isus naučio u evanđelju i daje nam snage da tako živimo. Nadalje, Duh Sveti po sebi je ljubav koju je nebeski Otac izlio u naša srca. To nam je najpotrebnije. Božja ljubav, pokazana i dokazana u Isusu Kristu i razlivena u naša srca po Duhu Svetome, jest naš najbolji i najsnažniji lijek, jest naša snaga, naša zaštita i obrana od svakoga zla i svake nevolje. Duh Sveti je naš Branitelj i Tješitelj, on unosi Božji mir u naša srca prestrašena razornim potresima. Kako je lijepo znati da ima sila koja je moćnija od svakog zla, od demonskih sila i od prirodnih nepogoda. Međutim, kako bismo primili snagu i zaštitu Duha Svetoga i osjetili svemoćnu Božju ljubav u sebi, trebamo se obratiti. S pravom možemo reći ovu istinu: Tko sebe istinski poštuje i voli, taj se obraća, taj se vraća Bogu. Tko želi biti vječno

sretan, taj odbacuje privremeni grešni užitak, taj odbacuje ponudu Sotone da zadobijemo sva blaga ovoga svijeta. Tko sebe istinski voli, taj je spreman umrijeti sebi, a to znači svojim požudama, kako bi mogao živjeti u Bogu i već na ovom svijetu imati mir i radost. To su naime darovi Duha Svetoga, a On se daje onima koji su otvorena i ponizna srca. To se, uz milost Božju, postiže u trajnom procesu autentičnog obraćenja.

### **3.4. Punina zakona je ljubav**

**»Sada ostaju vjera, ufanje i ljubav – to troje – ali je najveća među njima ljubav.«** (1 Kor13, 13)

Želimo također naglasiti kako u obraćenje spada i djelotvorna kršćanska ljubav. Ona će biti glavni kriterij na Božjem sudu. Što god smo dobra učinili čovjeku u nevolji, samome Isusu to smo učinili. Odnosno kad god nismo pomogli ljudima koji trpe razne nevolje, ni Kristu to nismo učinili. Na temelju biblijske poruke Starog i Novog zavjeta, možemo s pravom reći kako Bog dopušta razne nevolje da probudi u nama dobrotu i ljubav kojom nas je obdario kad nas je stvorio na svoju sliku. Bog nam daje priliku da činimo dobro onima koji su u nevolji. Pandemija virusa kao i razorni potresi mogu se doživjeti i kao poziv svima, napose vjernicima da budu osjetljivi na patnju drugih, da im pomažu u izdržavanju i prevladavanju patnje, da se bore protiv zla i patnje u svijetu, da je ne prihvate kao samorazumljivu činjenicu, nego da je svojim zalaganjem iskorijene ili barem ublaže. To je pravi odgovor kršćanina na patnju u svijetu. Na taj način nasljedujemo svoga Otkupitelja koji je bio osjetljiv za patnike svoga vremena, i za sve ljude kao duhovne patnike zbog grijeha. Zalaganje za ljude u nevolji bitni je vid obraćenja na koje nas Bog neprestano poziva. Zahvaljujemo dragom Bogu što se ovaj vid obraćenja već dobrano aktivirao, što se moglo vidjeti u velikom broju volontera koji su iz raznih krajeva Hrvatske kao i iz drugih zemalja svijeta, odmah pohrlili na Banovinu i velikodušno pomagali žrtvama potresa.

Da bismo postigli ljubav koja služi drugima, trebamo imati obraćeno srce u koje će Duh Sveti razlijevati ljubav Božju. Treba jasno reći da proces obraćenja nije lagan put. Na putu istinskog obraćenja treba voditi borbu na tri bojišta: protiv demonskih sila, protiv duha ovoga svijeta i protiv požuda vlastitog srca. Novi svijet počinje s novim čovjekom. A novi čovjek se stvara obraćenjem vlastitog srca. »Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Gospodinu, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom«, poručuje nam Bog preko proroka Joela (Jl 2, 13).

### **4. Ojačajte svoj duhovni imunitet**

**„Obucite se u bojnu opremu Božju da se mognete suprotstaviti đavolskim napadima.“** (Ef 6, 11)

U naše vrijeme pandemije korona-virusa, puno se govori o imunitetu koji treba ojačati da nas zaštiti od teških posljedica infekcije. Dobro je prisjetiti se da osim tjelesnog, postoji i duhovni imunitet, snaga duhovne naravi koja je čovjeku najpotrebnija. Duhov-

ni imunitet je snaga osobne vjere kojom se opiremo zlu i čuvamo slobodu djece Božje. Milost Božja stvara i posreduje duhovni imunitet u nama.

Duhovni imunitet jačamo onda kad autentično živimo u vjeri, nadi i ljubavi. Jaki i djelotvorni duhovni imunitet imamo onda kad smo u milosti Božjoj; kad ljubimo Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao samoga sebe; duhovni imunitet jačamo kad iz čiste ljubavi služimo Bogu i ljudima. Nadalje, iskrenom poniznošću, svakodnevnom molitvom, životom u istini, vršenjem volje Božje, čitanjem i razmišljanjem o Božjoj riječi Svetoga pisma jačamo svoj duhovni imunitet. Sakramentalnim životom stvara se duhovni imunitet i štiti nas od zla i od Zloga. Prije sv. pričesti svećenik moli da mu blagovanje tijela i krvi Kristove ne bude na sud i osudu, nego da mu, po Isusovoj dobroti, bude duši i tijelu zaštita i lijek. Euharistija je dakle i najbolja prevencija, zaštita, najbolji čimbenik duhovnog imuniteta. Ona je također i najbolji lijek od svih bolesti, napose onih duhovnih koje nas udaljavaju od Boga i vode nas u propast. Euharistija je snaga za vjeru, nadu i ljubav, to je hrana vječnoga života.

### Zaključak

Biti kršćanin je nešto uzvišeno i lijepo, ali također i zahtjevno i odgovorno. Bog nam nudi vječni život u svome kraljevstvu. O ljepotama tog života u zajedništvu s Bogom ovdje ne možemo ni sanjati. Sv. Pavao kaže da ono što je Bog pripremio onima koji mu vjeruju i koji ga ljube, nadilazi svaku našu želju i zamisao. Na tako veličanstvenu Božju ponudu možemo odgovoriti samo vjerom koja prihvaća tajnu koja nadilazi mogućnosti našeg ljudskog razumijevanja. Da bismo primili nezasluzeni dar vjere trebamo se slobodno i ponizno odazvati na Isusov evanđeoski poziv na obraćenje. Jedino iz osobnoga obraćenja može izrasti nepokolebljiva vjera (usp. Rim 4, 19). Nevolje s koronavirusom i potresima koji su zadesili Hrvatsku, kršćanski vjernik može i smije prepoznati i prihvatiti kao jedinstvenu priliku i poziv na evanđeosko obraćenje, jer se upravo u nevoljama prokušava i učvršćuju vjera prožeta nadom (usp. Heb 11, 1) i nada nošena slavom baštine vjere (usp. Ef 1, 18). »Mi se dičimo i u nevoljama jer znamo: nevolja rađa postojanošću, postojanost prokušanošću, prokušanost nadom« (Rim 5, 3-4).

Dobro je ovdje prisjetiti se našeg hrvatskog mučenika, blaženog Alojzija Stepinca koji je u svoje vrijeme, također pogođeno teškim nevoljama i još većim stradanjima ljudi, izjavio: »Kad dakle gledamo, kako je teško pogodila ruka Božja naš hrvatski narod, nemojmo se čuditi, nego se ponizimo pod silnom rukom Božjom. Ta za Gospodina Boga stoji pisano: „Ljubiš sve, što postoji, i ne mrziš ništa od onoga, što si stvorio. Jer da si bio što mrzio, ne bi onda to stvorio.“ Stoga vjerujemo, da dragi Bog po ovim nevoljama, koje je poslao na našu domovinu, želi najbolje našem narodu. Kao što stabla u voćnjaku nakon zime opet procvatu, prolistaju i donose obilati plod, tako vjerujemo, da će po beskrajnoj dobroti Božjoj sve ove nevolje biti podloga procvatu, sreći i blagostanju naše domovine«. (Blaženi Alojzije Stepinac, *Propovijedi, govori, poruke 1941.–1946.*, prir. Juraj Batelja, izd. Postulatura Blaženoga Alojzija Stepinca, Zagreb, 2012., str. 394-406).

Pozivamo sve vjernike da ove nevolje koje su nas zadesile prihvatimo kao priliku i poziv na obraćenje. Neka se to obraćenje dogodi, uz milost Božju, po slušanju Božje riječi, molitvi, duhovnom odricanju i slobodnom posluhu vjere ljubavlju djelotvornom.

Završavamo ovo razmišljanje o obraćenju riječima svetog oca Pape Franje, koji nam, navodeći Isusove riječi: »Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?« poručuje: »Početak vjere je svijest o tome da nam je potrebno spasenje. Nismo sami sebi dovoljni, sami tonemo: trebamo Gospodina kao drevni moreplovcu zvijezde. Pozovimo Isusa u lađu našega života. Predajmo mu svoje strahove da ih On pobijedi. Poput učenikâ iskusićemo da s njim na lađi nećemo doživjeti brodolom. Jer to je snaga Božja: okrenuti na dobro sve što nam se događa, pa i loše stvari. On donosi spokoj u naše oluje, jer s Bogom život nikada ne umire«. (*Nagovor od 27. ožujka 2020.*)

U Zagrebu, 18. ožujka 2021.

+ Vlado Košić, sisački biskup  
predsjednik Vijeća HBK za nauk vjere

## **PORUKA NADBISKUPA BARIŠIĆA ZA NEDJELJU DOBROG PASTIRA**

**– 20. travnja 2021. –**

Draga braćo i sestre!

Već od samog početka svoga djelovanja Isus je naviještao Radosnu vijest svima, a neke je osobno pozivao »da ga slijede, da budu s njime i da ih šalje propovijedati« (Mk 3, 14). Pozivao ih je da budu njegovi suradnici u Božjem naumu spasenja. Nije ih ostavio same, obećao im je svoju prisutnost sve do svršetka svijeta.

Na taj kontinuitet, kroz vjekove i sredine, podsjeća nas i ovogodišnja Poruka pape Franje, koju je uputio povodom 58. godišnjice svjetskog dana molitve za duhovna zvanja. Polazeći od godine svetoga Josipa, Papa ga vidi kao primjer i uzor u kojemu se mogu prepoznati svi oni koje Gospodin danas poziva. Prepoznati se u njegovoj skromnosti, običnosti, autentičnosti, odgovornosti, snovima i govorom djelima života. Sveti Josip imao je ulogu s posebnim pozivom i poslanjem, ali isto tako »toliko blizak našem vlastitom ljudskom iskustvu«.

Božji poziv usmjeren je tamo gdje se čovjek najbolje vidi: u srcu! U svetom Josipu Papa ističe srce oca, sposobnog davati i rađati život. A ovo je smisao svih poziva i poslanja, ne samo roditelja – oca i majke, nego i svih onih koje Gospodin poziva da budu s njime i da ih pošalje kao svoje glasnike, bilo u svećeničkom, redovničkom, muškom i ženskom poslanju, bilo laika posvećenog života.

Braćo i sestre, draga mladosti! Nije dovoljno vjerovati i pretpostaviti da Bog zove, da ima mobilni telefon, ali za druge. I tvoje je ime u njegovom imeniku! Možda te zove,

a ti ne primaš poziv?! Možda ti je još nepoznat njegov broj, ali ne boj se provjeriti i prihvatiti ga!

U godini svetog Josipa, koji je svoje snove zamijenio za one koje mu je Gospodin namijenio, neka te on »čuvar Dobrog pastira« ohrabri i pomogne da i ti svoje snove uskladiš s onima koje Gospodin ima za tebe.

Marin Barišić  
Splitsko-makarski nadbiskup,  
Predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja

## **PRIOPĆENJE S 23. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA HBK I BK BIH**

**– 23. veljače 2021. –**

U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu u utorak, 23. veljače 2021., održano je XXIII. redovito godišnje zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Predsjedali su zagrebački nadbiskup metropolit kardinal Josip Bozanić, potpredsjednik HBK i nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH. Sudjelovali su svi članovi obiju biskupskih konferencija osim predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića koji je video porukom iz Varaždinskih Toplica, gdje se nalazi na liječenju, uputio pozdravnu riječ. Nakon radnog dijela zasjedanja biskupe je pozdravio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua te je progovorio o svojem nedavnom susretu s papom Franjom.

Poslije zajedničke molitve časoslova i pozdravnih govora kardinala Josipa Bozanića i Vinka Puljića biskupi su saslušali izvješće predsjedatelja Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu o njegovom službenom pohodu Zavodu od 14. do 17. veljače 2021. Izrazili su zahvalnost Upravi Zavoda za predano vođenje te ustanove od posebne važnosti za Crkvu u Hrvata u osobito izazovnom vremenu pandemije. Također zahvaljuju sestrama Milosrdnicama sv. Vinka Paulskoga i svima koji daju svoj doprinos u životu i funkcioniranju Zavoda. Između ostaloga informirani su da u toj ustanovi trenutno borave 22 svećenika iz različitih biskupija Crkve u Hrvata koji pohađaju poslijediplomski studij na deset crkvenih (sve)učilišta u Rimu. Biskupi posebno zahvaljuju dugogodišnjem duhovniku Zavoda p. Miháliju Szentmártoniju te žele blagoslovljeno djelovanje novom duhovniku p. Alanu Modriću.

Predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu podnijeli su svoja godišnja izvješća te biskupe upoznali s radom hrvatskih katoličkih misija i župa širom svijeta. Spomenuto je da je u hrvatsku inozemnu pastvu prošle 2020. godine poslano 14 novih misionara. Zagrebačkom nadbiskupu i sisačkome biskupu pridružili su se i svi članovi obiju konferencija u izrazima zahvale brojnim hrvatskim katoličkim misijama i župama diljem svijeta koje su pokrenu-

le razne načine pomoći osobama pogođenim nedavnim potresima na područjima Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije. Raduje ih da su se i katolici Hrvati u iseljeništvu ujedinili s mnogima u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire koji su odmah pritekli u pomoć brojnim ljudima pogođenim teškim posljedicama potresa.

Predsjednici Caritasa dviju biskupskih konferencija izvijestili su o provedbi akcije Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini u 2020. godini te o projektima koji se financiraju iz sredstava prikupljenih tom akcijom. I ovom prigodom biskupi su zahvalili svim dobrim ljudima koji su se svojim darom uključili u ovaj način potpore onima koji unatoč brojnim izazovima nastoje opstati na prostorima Bosne i Hercegovine. Također zahvaljuju svima koji su aktivno uključeni u karitativne projekte pomoći egzistencijalno ugroženim osobama. Pozivaju na sudjelovanje u predstojećem Tjednu solidarnosti koji će započeti misnim slavljem u samostanskoj i župnoj crkvi sv. Ante Padovanskog u naselju Petrićevac, u Banjoj Luci na Treću korizmenu nedjelju, 7. ožujka 2021.

Na zasjedanju je bilo riječi i o liturgijskim pitanjima te su dane potrebne smjernice za nastavak zajedničkog rada Biskupske komisije za liturgiju HBK i Vijeća za liturgiju BK BiH na novom prijevodu Misala. Članovi BK BiH i HBK informirani su i o djelovanju Biskupske komisije HBK za liturgiju te o suradnji spomenute Komisije s Vijećem za liturgiju BK BiH.

Tema zajedničkog zasjedanja bila je i buduća organizacija Hrvatske sekcije Vatikanskog radija u okviru aktualne reforme vatikanskih medija o čemu su predstavnici dviju konferencija razgovarali s vodstvom Dikasterija za komunikacije Svete Stolice. Svjesni izvanredne važnosti Vatikanskog radija tijekom proteklih 90 godina njegovog postojanja biskupi zahvaljuju svim bivšim i sadašnjim djelatnicima Hrvatske sekcije što su svoj glas stavili u službu radosne vijesti. Raduje ih da će i u aktualnoj reformi Hrvatska sekcija Vatikanskog radija u skladu s novim tehnološkim dostignućima nastaviti biti glas Crkve u suvremenom svijetu.

Zagreb, 23. veljače 2021.

Tajništvo HBK  
Tajništvo BK BiH

## ► **IZVJEŠTAJI**

### **ONLINE SJEDNICA VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE ZA ŽIVOT I OBITELJ USUSRET GODINE »OBITELJ AMORIS LAETITIA«**

**– 25. veljače 2021. –**

Online sjednica Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj s nad/biskupijskim povjerenicima za pastoral braka i obitelji održana je u popodnevnim satima u srijedu, 24. veljače 2021. pod predsjedanjem predsjednika Vijeća mons. Mate Uzinića,

nadbiskupa koadjutora Riječke nadbiskupije i apostolskog upravitelja Dubrovačke biskupije.

Voditelj Ureda HBK za život i obitelj Petar-Krešimir Hodžić izvijestio je o izvršenju zaključakâ prethodne sjednice, o ključnim aktualnostima iz prethodnog razdoblja te najavio relevantna događanja u nastavku 2021. godine. Na tragu zaključaka prethodne sjednice razmotren je nacrt velike molitvene devetnice »Hrvatska moli za život« koja će se, na prijedlog Vijeća, odvijati i u 2021. svakog 25. u mjesecu od 25. ožujka (Blagovijest) do 25. prosinca (Božić). Također, promišljalo se o tome kako pomoći obiteljima u njihovom hodu kroz liturgijsku godinu u cilju produblivanja vjere i jačanja obitelji kao »kućne Crkve«.

Razgovaralo se o dosadašnjem tijeku i mogućnostima dovršetka Trećeg ciklusa obiteljskog pastoralnog posvećenog starijim osobama, međugeneracijskoj solidarnosti te poslanju djedova i baka. Učinjeno je to u kontekstu činjenice da i opća Crkva predvođena papom Franjom toj problematici pridaje osobitu pozornost, a o čemu svjedoči i nedavna papina odredba da se svake godine, 4. nedjelje u srpnju, obilježava Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba.

Temeljem prijevoda brošure vatikanskog Dikasterija za laike, obitelj i život raspravljani su mogući načini provođenja godine »Obitelj Amoris laetitia« u Hrvatskoj, koju će papa Franjo otvoriti 19. ožujka 2021., na svetkovinu svetoga Josipa. Previđeno je da ta godina traje do 26. lipnja 2022. kada bi se u Rimu trebao održati X. svjetski susret obitelji.

Dogovorene su i neke zajedničke aktivnosti za nadolazeće razdoblje u nadi da će se epidemiološka situacija nastaviti poboljšavati.

Tiskovni ured HBK

## **ODRŽANA PRVA SJEDNICA POVJERENSTVA HBK ZA ZAŠTITU MALOLJETNIKA I RANJIVIH OSOBA**

**– 2. ožujka 2021. –**

Prva sjednica Povjerenstva HBK za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba pod predsjedanjem riječkog nadbiskupa koadjutora Mate Uzinića, predsjednika Povjerenstva, održana je u utorak, 2. ožujka 2021., u sjedištu HBK u Zagrebu. Na LXI. plenarnom zasjedanju HBK 18. i 19. siječnja 2021. imenovani su članovi Povjerenstva na mandat od pet godina: vlč. Josip Bošnjaković, vlč. Ilija Jakovljević, don Ante Rako, vlč. Jakov Rađa, o. Dalibor Renić, gđa Suzana Matošević, gosp. Saša Horvat, vlč. Josip Šalković, gđa Monika Ećimović, gđa Marina Šijaković i gosp. Tomislav Vurušić.

Povjerenstvo je specijalizirano tijelo koje omogućuje i provodi djelatnost zaštite maloljetnika i ranjivih osoba u ime Hrvatske biskupske konferencije te djeluje kao po-

držka ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života, udrugama i drugim crkvenim pravnim osobama, te crkvenim pokretima na području mjerodavnosti HBK.

Zadaća Povjerenstva je savjetovanje i promicanje zaštite maloljetnika i ranjivih osoba putem predlaganja sadržaja i programa koji jačaju kulturu zaštite maloljetnika i ranjivih osoba, doprinositi ozračju sigurnosti crkvenih mjesta te podizanje svijesti i sprečavanje bilo kakvog oblika zlostavljanja.

Sukladno s time, Povjerenstvo će predlagati preventivne mjere kako bi se pomoglo roditeljima i skrbnicima maloljetnika i ranjivih osoba, pastoralnim djelatnicima, klericima ili laicima, s ciljem prepoznavanja znakova zlostavljanja i primjene odgovarajućih mjera zaštite. Preventivne mjere uključuju odgojne programe koji bi se provodili u sjemeništima i kućama odgoja, uključujući kandidate za primanje svetih redova i njihovu trajnu formaciju.

Povjerenstvo će pratiti i promicati rad Metropolijskih ureda za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba te biskupijskih povjerenika za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba. Iduća sjednica Povjerenstva HBK za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba najavljena je za početak lipnja.

Tiskovni ured HBK

## **SJEDNICA VIJEĆA HBK ZA NAUK VJERE**

**– 11. ožujka 2021. –**

Redovita sjednica Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za nauk vjere pod predsjedanjem sisačkog biskupa mons. dr. Vlade Košića održana je u četvrtak, 11. ožujka 2021., u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Sjednici su, uz predsjednika Vijeća biskupa Košića, uživo nazočili prof. dr. Tonči Matulić, izv. prof. s. Valerija Kovač, doc. dr. Richard Pavlič, a putem mrežnog povezivanja prof. dr. Ante Mateljan, prof. dr. Mijo Nikić i prof. dr. Mladen Parlov.

Uz redoviti osvrt na aktualne teme u Crkvi i društvu te utvrđivanje daljnjeg plana rada, velik dio sjednice bio je posvećen proučavanju i doradi dokumenta-pobudnice *Pandemija i potres – poziv na obraćenje* kojega Vijeće planira uskoro objaviti. Time Vijeće želi iz duhovno-teološke perspektive dati svoj doprinos pitanju kako se kao vjernik odnositi prema situaciji pandemije i potresa, koji su duboko potresli dosadašnje životne sigurnosti i prouzročili dalekosežne posljedice kako za pojedinoga čovjeka i njegovu obitelj tako za Crkvu i društvo. U dokumentu-pobudnici Vijeće se najprije osvrće na krive slike Boga kojima se tumači sadašnje stanje nevolje te obrazlaže koju važnost ima sam čovjek i njegovo djelovanje za prisutnost nevolja i patnje u svijetu. Vijeće želi poslati poruku nade da Bog ne napušta čovjeka u njegovim patnjama nego mu u nedokučivoj tajni svoje ljubavi trajno nudi svoju zaštitu i spasenje. Konačno, Vijeće u svome dokumentu potiče da prevladamo strahove i jačamo se u vjeri, predlaže na koji način



možemo izgraditi svoj duhovni identitet, te poziva da vrijeme krize preokrenemo u priliku za obraćenje Bogu i promjenu vlastita života.

U drugom dijelu sjednice članovi Vijeća vodili su raspravu o jednom drugom dokumentu koji je u pripremi, a tiče se sakramentalnosti ženidbe krštenih vjernika.

Tiskovni ured HBK

## **PRIOPĆENJE SA 62. ZASJEDANJA SABORA HBK**

**- 14. travnja 2021. -**

Članovi Hrvatske biskupske konferencije okupili su se na 62. plenarnom zasjedanju Sabora HBK koje je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa Željira Puljića održano u sjedištu HBK u Zagrebu 13. i 14. travnja 2021. Na početku zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua. Kao delegat Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine na zasjedanju je sudjelovao mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski Petar Palić koji je ujedno i apostolski upravitelj Hvarske biskupije. Prvi put na zasjedanju je sudjelovao i novoimenovani hvarski biskup Ranko Vidović kojemu je predsjednik HBK, pozdravljajući na početku zasjedanja sve nazočne, čestitao na imenovanju i zaželio mu dobrodošlicu u zbor hrvatskih biskupa.

Biskupi su razmotrili neka vjeronaučna i katehetska pitanja u svezi odobrenja novih vjeronaučnih udžbenika, te raspravljali o podršci vjeroučiteljima u njihovom angažmanu u službi za koju su primili mandat od svojih mjesnih biskupa.

S posebnom brigom biskupi su raspravljali o duhovnoj skrbi za hrvatske branitelje odgovarajući na njihovu inicijativu kojom su izrazili želju za intenzivnijim duhovnim vodstvom sukladno specifičnosti njihovih potreba. Biskupi su dali smjernice da se hrvatske branitelje i ubuduće nastoji intenzivno uključivati u pastoralni život pojedinih župnih zajednica.

U aktualnoj situaciji obilježenoj pandemijom te stradanjem ljudi i razaranjem materijalnih dobara uzrokovanih potresima, koji su najviše pogodili područje Zagrebačke nadbiskupije i Sisačke biskupije, posebno je došlo do izražaja djelovanje Hrvatskog Caritasa kao i biskupijskih Caritasa. Upoznati s aktivnostima Caritasa u ovim posebno zahtjevnim vremenima, biskupi su izrazili zahvalnost Hrvatskom Caritasu i Caritasima Sisačke biskupije i Zagrebačke nadbiskupije što u ime Crkve čine dobro te im je na prvome mjestu pomoć svakome čovjeku u potrebi.

Istaknuta je vrijednost ekumenskih nastojanja Crkve u kojima biskupi sudjeluju kroz različite inicijative. Na tragu Dekreta II. Vatikanskog sabora o jedinstvu kršćana Unitatis redintegratio biskupi smatraju vrlo važnom svaku inicijativu oko jedinstva kršćana posebice prema pripadnicima Pravoslavne Crkve.

Na zasjedanju su izvješća o djelovanju pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli njihovi predsjednici, te je bilo govora i o nekim pitanjima ustroja pojedinih tijela HBK kao i o mandatima u pojedinim vijećima i ustanovama. Tako je za novog predsjednika Odbora HBK za mlade izabran šibenski biskup Tomislav Rogić, a novi predsjednik Odbora HBK za sredstva društvenih komunikacija je zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski. Produžen je mandat predsjedniku Biskupske komisije za odnose s državom Draženu Kutleši, splitsko-makarskom nadbiskupu koadjutoru i apostolskom administratoru Porečke i pulske biskupije, kao i drugim članovima Komisije na novo petogodište. Također je vojnom ordinariju Juri Bogdanu produžen mandat za predsjednika Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij.

Predstavljen je plan organizacije 6. Hrvatskog socijalnog tjedna koji će se održati od 22. do 24. listopada, a čije će održavanje biti uvjetovano situacijom oko pandemije koja je za sada još uvijek aktualna.

Iduće redovito plenarno zasjedanje održat će se od 20. do 22. listopada o.g.

Tajništvo HBK

Broj: 196/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

**SVEĆENIČKO REĐENJE**  
**– Osor, 1. lipnja 2021. –**

Naš đakon vlč. Andrija Živković bit će zaređen za svećenika u župnoj crkvi Uznesenja B.D. Marije u Osoru, u utorak 1. lipnja o.g., na svetkovinu sv. Gaudencija, suzaštitnika Krčke biskupije. Misa svećeničkog ređenja započet će u 11.00 sati.

Pozivam svećenike na sudjelovanje u ovome slavlju. Poslije mise, svećenici, redovnici, bogoslovi te obitelj ređenika pozvani su na domjenak.

✠ Ivica, biskup

Broj: 197/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

**SVETKOVINA SVETOG KVIRINA**  
**– Krk, 4. lipnja 2021. –**

Sv. Kvirina, zaštitnika naše biskupije, proslavit ćemo u petak 4. lipnja. Svečano euharistijsko slavlje u krčkoj katedrali, s početkom u 19.00 sati, predvodit će mons. Ivan Ćurić, pomoćni biskup đakovačko-osječki, uz sudjelovanje biskupa Riječke metropolije.

Pozivam sve naše svećenike i redovnike u našoj biskupiji da se pridruže u koncelecijaciji.

Nakon euharistijskog slavlja biskupi, svećenici, redovnici i bogoslovi pozvani su u Biskupski dvor na domjenak.

✠ Ivica, biskup

Broj: 198/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

### **MISA POSVETE ULJA I DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA**

**– Krk, 11. lipnja 2021. –**

Misu posvete ulja proslavit ćemo na svetkovinu Presvetog Srca Isusova – Dan svećeničkog posvećenja, u petak 11. lipnja o.g. u 10 sati u krčkoj katedrali. Ova će euharistija tako biti prigoda da Bogu zahvalimo na pozivu, obnovimo svećenička obećanja i ojačamo naše zajedništvo.

Na ovo slavlje pozivam sve naše svećenike, bogoslove i redovnike s područja naše biskupije. Nakon svete mise bit će prigodna zakuska i druženje.

✠ Ivica, biskup

Broj: 199/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

### **ISPITI ZA ISPOVJEDNU OVLAŠT**

**– Krk, 11. lipnja 2021. –**

U smislu kan. 970 i naših dijecezanskih propisa ove su godine dužni pristupiti ispitu za ispovjednu ovlast sljedeći svećenici: Tomislav Crnović, Ranko Papić i Denis Žuškin.

Ispit će biti u Biskupskom ordinarijatu u Krku u petak 11. lipnja u poslijepodnevnim satima.

Neka svećenici temeljito prouče materijale koji se odnose na sakrament Pokore (Pomirenja) iz dogmatike, moralke, crkvenog prava, pastorala i liturgike.

Podsjećam ih da donesu sa sobom dokument o ovlasti za ispovijedanje (tzv. page-lu). U slučaju da nekome od njih u međuvremenu istekne ovlast ispovijedanja, ista se produžuje do dana ispita.

✠ Ivica, biskup

Broj: 200/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

### **DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA**

Ovogodišnje duhovne vježbe za svećenike Krčke biskupije odvijat će se u dva turnusa, a voditelj će biti fra Josip Vlašić OFM iz Pazina.

Prvi turnus duhovnih vježbi bit će na Košljunu od 23. do 27. kolovoza o.g.

Drugi turnus vježbi je od 30. kolovoza do 2. rujna o.g. kod oo. Karmelićana u Krku.

Potičem vas da nastojite duhovne vježbe obaviti u našoj biskupiji, u duhu svećeničkog zajedništva jednog prezbiterija.

✠ Ivica, biskup

Broj: 201/2021.

Krk, 20. svibnja 2021.

Godine 2007. pod brojem 131/2007. od 10. veljače 2007. donesena je *Odluka kojom se određuju čini izvanrednog upravljanja za javne pravne osobe koje su podložne dijecezanskom biskupu*. Zbog važnosti koju ova odluka ima u redovitom upravljanju župom, a s obzirom da je prošlo više od trinaest godina, smatram potrebnim ponovno na nju podsjetiti. Neka svećenici i oni na koje se odnosi uzmu ovu Odluku na znanje i ravnanje.

**ODLUKA  
KOJOM SE ODREĐUJU ČINI IZVANREDNOG UPRAVLJANJA  
ZA JAVNE PRAVNE OSOBE KOJE SU PODLOŽNE DIJECEZANSKOM BISKUPU**

U smislu Zakonika kanonskoga prava, kan. 1281 § 2; te kann. 1291 i 1295, koji se odnose na otuđenje i poslove koji mogu pogoršati imovinsko stanje javne pravne osobe, kao i u smislu kan. 1297, koji se odnosi na zakup, te s obzirom na odluke Hrvatske biskupske konferencije donesene 24. siječnja 2007. godine, kao i biskupa Riječke metropolije od 30. siječnja 2007.; te saslušavši mišljenje biskupijskog ekonomskog vijeća od 29. siječnja 2007., ovime izdajem

**ODLUKU**

kojom određujem da su za javne pravne osobe koje su pod mojim upravljanjem čini izvanrednog upravljanja:

1. otuđenje nepokretnih dobara bilo koje vrijednosti;
2. otuđenje pokretnih dobara u vrijednosti većoj od one koju je odredila skupština biskupa Riječke crkvene pokrajine i koja iznosi 30.000,00 KN (kuna);
3. svako raspolaganje koje je štetno za osnovnu imovinu, kao što su npr. davanje na korištenje, u koncesiju, pravo na neku površinu, renta, zakup, hipoteka, zajam ili jamstvo;
4. stjecanje nekretnina bilo oneroznim bilo neoneroznim ugovorom;
5. promjena namjene korištenja nekretnina;
6. primanje donacija, nasljedstava i legata;
7. odbijanje donacija, nasljedstava, legata i prava općenito;

8. gradnje, rekonstrukcije, restauracije i konzervatorske sanacije, izvanredna održavanja bilo koje vrste;
9. svaki čin koji se odnosi na nepokretna ili pokretna dobra umjetničke, povijesne ili kulturne vrijednosti;
10. započinjanje, nastavljanje ili ustupanje poduzetničke ili trgovačke aktivnosti;
11. osnivanje udruge bilo koje vrste ili sudjelovanje u njoj;
12. zaduženje bilo koje vrste kod banaka, pravnih osoba ili ustanova, te fizičkih osoba;
13. dodavanje novih stavki izdataka u odnosu prema onima koje su navedene u odobrenom predračunu odnosno ponudi;
14. uzimanje pomoćnog osoblja i sklapanje ugovora za usluge koje nisu prigodnog karaktera;
15. pokretanje sudskog postupka pred sudbenim vlastima, zatim postupka pred administrativnim i upravnim tijelima, napose pred državom;
16. za župe: primanje na trajni stan bilo koje osobe koja ne pripada kleru župe.

Da se neki od navedenih poslova mogu valjano izvršiti, potrebno je pismeno odobrenje mjesnog ordinarija. Bez toga odobrenja navedeni su čini pravno ništavni i ne proizvode nikakve učinke.

Molbi za odobrenje treba priložiti mišljenje ekonomskog vijeća dotične javne pravne osobe.

Biskup:  
Valter Župan, v. r.

Kancelar:  
Slavko Zec, v. r.

---

Čini izvanrednog upravljanja – tumačenje pojmova:

Uz br. 1. i 2. – **Otuđenje** (*alienatio*) = u strogom smislu je zakoniti prijenos prava vlasništva nad nekim predmetom s jednog vlasnika na drugog. U širem se smislu pod otuđenjem razumijeva svaki pravni posao, kojim se imovinska prava jednog subjekta prenose na drugoga, a da se pri tome samo pravo vlasništva ne prenosi (npr. zakup). U kanonskom zakonodavstvu, pa tako i u ovoj odluci, otuđenje se uzima i u strogom i u širem smislu.

Uz br. 3. – **Osnovna imovina** (*patrimonium stabile*) = radi se o neotudivim dobrima, jer nisu određena za redoviti život pravne osobe, nego imaju cilj da osiguraju podršku, financijsku osnovu, koja omogućava toj osobi potrebna djelovanja za postignuće njezinih svrha.

- **Zajam, zalog, hipoteka** = Zajam (*mutuum*) je ugovor kojim se nekom izručuje u vlasništvo neko potrošno dobro (novac, živežne namirnice i sl.), uz obvezu da isto takvo potrošno dobro vrati. Zajam se može sklopiti i tako da se crkvena pravna osoba optereći zalogom ili hipotekom. Ako se kao jamstvo vjerovniku za osiguranje primljenog zajma daje neko pokretno dobro (npr. novac), onda je riječ o zalogu, a ako se daje nepokretno dobro (npr. kuća), onda se radi o hipoteci. Zajam je posao kojim se može pogoršati imovinsko stanje pravne osobe pa, prema tome, treba održavati propise o otuđenju i izvanrednim činima upravljanja.

- **Zakup** (*locatio*) = je vrsta dvostranog konsenzualnog ugovora (tj. zaključuje se samim sporazumom), kada se jedna stranka (zakupodavac) obvezuje da će drugoj stranci (zakupac) dati na korištenje neku stvar ili neko služenje kroz neko određeno vrijeme, uz naknadu određene protuvrijednosti (zakupnina, renta, nagrada). Tri su temeljne vrste zakupa: zakup stvari (*locatio rei* – ugovor o zakupu), zakup svoje radne snage (*locatio operarum* – ugovor o radu) i zakup djela (*locatio operis* – ugovor o djelu). Kanonsko se pravo pretežno zanima za zakup stvari (*locatio rerum*). Za razliku od zakupa, **najam** je ugovor kojim se najmodavac obvezuje predati najmoprimcu određenu stvar na uporabu, a najmoprimac se obvezuje za to plaćati određenu najamninu. Najam, za razliku od zakupa, ne obuhvaća i uživanje u smislu pribiranja plodova (zarada i sl.).

- **Koncesija** je pravo korištenja prirodnog bogatstva, dobara u općoj uporabi ili obavljanja neke djelatnosti, koje koncedent (pravna osoba koja daje nešto u koncesiju) ustupa koncesionaru (fizička ili pravna osoba koja prima nešto u koncesiju), na određeno vrijeme i pod određenim uvjetima, uz plaćanje koncesionarske naknade, što je sve regulirano koncesionarskim ugovorom.

Uz br. 4. – **Onerozan ugovor** (*contractus onerosus*) = ugovor s teretom, donosi terete ili nepogodnosti za obje ugovorne strane (npr. prodaja). Takvim oneroznim ugovorom je crkvena pravna osoba opterećena nekim obvezama na koje se obvezala da ih izvrši. Od oneroznog razlikuje-moneonerozni ili ugovor bez tereta (*contractus gratuitus*) koji donosi terete i ne-pogodnosti samo za jednu od ugovornih strana (npr. donacija).

Uz br. 6. i 7. – **Legati** = također su vrsta dvostranog konsenzualnog ugovora, kojim se crkvena pravna osoba obvezuje služiti sv. mise, trajno ili na neko određeno vrijeme, za nekog pokojnika jer je ovaj za života toj crkvenoj pravnoj osobi ostavio neko nepokretno ili pokretno dobro. Legati, prema tome, po svojoj naravi spadaju u onerozne ugovore.

Uz br. 14. – **Usluge prigodnog karaktera** ne pretpostavljaju nikakvu trajnost u službi nego samo uzimanje ad hoc pomoćnog osoblja, to jest za izvršenje nekog konkretnog posla ili čina. Ne smatraju se dakle uslugama prigodnog karaktera svi oni poslovi koji traže trajno ili na neko određeno vrijeme uzimanje u službu osobe za neki posao uz redovitu nagradu.

✠ Ivica, biskup

### IZVJEŠTAJ CARITASA BISKUPIJE KRK ZA 2020. GODINU

Caritas Biskupije Krk je pastoralna i karitativna ustanova Krčke biskupije koju je ustanovio Biskup s ciljem da promiče razvoj i širenje organizirane kršćanske djelotvornosti među vjernicima mjesne crkve. Djelovanje Caritasa usmjerava se prema Svetom pismu, propisima Katoličke Crkve, socijalnom nauku Katoličke Crkve i crkvenom poslanju, prema ustavu RH i važećim zakonskim propisima te stručnim standardima.

Zadaća Caritasa je višestruka. Prije svega promiče, u suradnji s župnim Caritasima djelotvornu kršćansku ljubav prema osobama i zajednicama u potrebi, nastojeći je pretvoriti u konkretne pothvate. Njeguje i koordinira karitativne inicijative među župama. Organizira duhovne obnove za sve djelatnike i volontere župnih caritasa. Promiče suradnju među drugim humanitarnim ustanovama. Poduzima i koordinira hitne pomoći u slučajevima velikih nepogoda u biskupiji, Domovini i svijetu.

Misija Caritasa, je raditi na ostvarenju vizije pravednijeg, sretnijeg svijeta, promicati solidarnost i socijalnu pravdu, djelovati kao glas siromašnih i obespravljenih te ih osposobiti i ohrabriti da govore u svoje ime. Svrha djelovanja je pomoć siromašnima i potrebnima, bez razlike na dob, spol, vjeru i drugo opredjeljenje ili uvjerenje.

Od strane biskupijskog Caritasa tijekom prethodne godine 395 korisnika (samac/obitelji) je primilo neki oblik humanitarne pomoći, među kojima su i pravne osobe što znači da je obuhvaćen i veći broj korisnika. U nastavku su navedene aktivnosti koje biskupijski Caritas provodi u suradnji sa župnim Caritasima Biskupije Krk tijekom godine i rezultati koji su ostvareni u 2020. godini.

#### FINANCIJSKO POSLOVANJE

Caritas stječe sredstva za svoje djelovanje na više načina, darovima fizičkih i pravnih osoba, приходима iz kolekte Nedjelje caritasa, korizmenim odricanjem djece i odraslih, redovitim i izvanrednim sabirnim akcijama, potporama države i struktura lokalne uprave za provođenje socijalnih zadataka, u skladu sa zakonom i Ugovorom između Sv. Stolice i RH o ekonomskim pitanjima.

Tako je u 2020. godini biskupijski Caritas ukupno uprihodio 766.154,75 kn, od čega je 444.320,12 kn uprihodeno od Biskupije Krk, 158.062,24 kn od uplata župa, 50.321,70 kn od donacija pojedinaca i tvrtki, 70.531,95 kn od sabirnih akcija za Fond Mahnić, 8.000,00 kn od jedinica lokalne samouprave, a preostalih 34.918,74 kn uprihodeno je od donacija u sabirnim akcijama za određene potrebe tijekom godine, kao što su žurne akcije za stradale od potresa u Zagrebu, požara u Grčkoj, za projekte »Prijatelji s mora« i »72 sata bez kompromisa« te od Hrvatskog Caritasa kroz program »Za 1000 radosti« i dr.



Neposredni izdaci za pomoć potrebnima u financijskom i materijalnom obliku tijekom 2020. godine ukupno su iznosili 714.915,22 kn. Ostali troškovi iznosili su 174.801,09 kn, što uključuje troškove poslovanja, prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći, volontera, nabave lampiona, projekta »72 sata bez kompromisa« te ostale usluge, naknade i održavanja.

Caritas ima redovne programe, projekte i akcije tijekom godine putem kojih pomaže osobe koje se nalaze u siromaštvu ili u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Uvažavajući kapilarnu strukturu organizacije, što uključuje župne Caritase, pomoć potrebnima realizira se uz prethodnu provjeru i preporuku župnih Caritasa i/ili u suradnji s ostalim institucijama kao što je Centar za socijalnu skrb i dr.

## CARITASOVI PROGRAMI

### • Programi financijskih pomoći

U Caritasu je aktivan Fond »Sluga Božji biskup Antun Mahnić« koji je zamišljen kao pomoć obiteljima slabijeg imovinskog stanja koja imaju djecu na školovanju. U 2020. godini kroz ovaj program prošlo je 98 korisnika, odnosno djece i to 49 osnovnoškolaca, 24 srednjoškolca i 11 studenata. Također program obuhvaća i djecu predškolske dobi kojih je bilo 9, kao i djecu s posebnim potrebama kojih je bilo 5. Ukupno podijeljena pomoć iz ovog fonda iznosi 252.400 kn.

Tijekom godine također je ostvaren program namjenske novčane pomoći. Najčešće su to jednokratne ili višekratne pomoći za plaćanja stanarine, režijskih troškova, lijekova i liječenja, građevinskih radova, kućanskih aparata, drva za ogrjev i dr. Također su tu uključene i pomoći za stradale od elementarnih nepogoda, kao što je bio požar u Grčkoj i potres u Zagrebu, te pomoć pravnim osobama koje skrbe za socijalno ugrožene skupine. Tako je kroz ovaj program podijeljena pomoć u vrijednosti od 359.353,44 kn.

### • Programi materijalne pomoći

Programom »Socijalna košarica« pomaže se korisnike s prehrambenim namirnicama i higijenskim potrepštinama kroz jednokratne ili redovne pomoći u obliku paketa ili namjenskog bona. Tijekom 2020. godine izvršeno je 505 naloga (paketa i bonova) za 121 korisnika (samaca/obitelji) od kojih je bilo i 3 pravne osobe što uključuje i veći broj korisnika. Podijeljeno je u obliku paketa 10.718 kg hrane i higijene, a sveukupna vrijednost podijeljene pomoći iznosi 140.707,43 kn. Jedan dio asortimana Caritas prima od donacije, a ostali dio sam naručuje.

Program »Podjela« uključuje oblike pomoći u naravi kao što je namještaj, tehnika, dječja pomagala, odjeća i obuća, pelene za odrasle i dr. Tako je u 2020. godini ostvareno 189 naloga prema 123 korisnika koji su primili ovakav oblik pomoći, a koji se procjenjuje u vrijednosti od 118.909,70 kn. Podijeljeno je 123 komada pokućstva, tehnike i dječjih pomagala, zatim 5.114 komada pelena, uložaka i podložaka za odrasle te 9.059 kilograma rabljene odjeće, obuće, posteljine i sl.

Programom »Posudionica ortopedskih pomagala« pruža se pomoć za starije i bolesne osobe kroz posudbu ortopedskih pomagala kao što su bolnički kreveti, invalidska kolica, hodalice, karoline, štake i antidekubitalni madraci. Tijekom 2020. godine ovaj oblik pomoći koristilo je 36 korisnika, ukupno je izdan 51 nalog, a procjena pružene pomoći je u vrijednosti od 11.680 kuna.

- **Rad volontera**

U aktivnostima Caritasa biskupije sudjeluje 30-tak redovnih volontera te nekoliko povremenih. Oni se uključuju u rad prema dogovoru i na poziv kada se za to ukaže potreba. Poslovi u koje su uključeni su sortiranje, slaganje, podjela i priprema za transport rabljene odjeće i obuće, održavanje kuće za odmor u Martinšćici, administrativni poslovi, slaganje paketa hrane, rad na terenu i čišćenje. U prethodnoj godini ukupno je ostvareno 3.205 volonterskih sati, od čega je 1.314 sati ostvareno u projektu za mlade »72 sata bez kompromisa« kroz koji je u 2020. godini prošlo 83 volontera. Ovdje nisu iskazani sati rada volontera koji se ostvaruju direktno u pojedinoj župi, a koji prema izvješćima župnih Caritasa iznose preko 5.500 sati. Biskupijski Caritas organizira svake godine nekoliko susreta sa župnim Caritasima. Početkom godine organizira se edukativna radionica za voditelje župnih Caritasa, koja se u 2020. godini održala na temu »Upravljanje kućnim budžetom i osobnim financijama«. U korizmi se organizira duhovna obnova za sve volontere župnih Caritasa, koja je 2020. godine trebala biti u Novalji, te uoči Nedjelje Caritasa susret s voditeljima župnih Caritasa, a zbog epidemije u 2020. godini ova dva susreta su otkazana.

## CARITASOVI PROJEKTI

- **Projekt »Kuća za odmor« u Martinšćici**

Radi se o projektu u kojem sudjeluju višečlane obitelji slabijeg imovinskog stanja s područja Đakovačko-osječke nadbiskupije. Ovim projektom tim obiteljima omogućeno je besplatno ljetovanje u kući koju je Caritas uredio u tu svrhu. U 2020. godini, što je 15 sezona djelovanja ovoga projekta, u kući je boravilo 13 obitelji i 1 samac, tj. 78 osoba, od kojih 52 djece, a ostvarili su ukupno 695 noćenja. Troškove održavanja kuće podmiruje Caritas biskupije, a prije početka i na kraju sezone kuća se uređuje i čisti, u čemu sudjeluju Caritasovi volonteri.

- **Projekt »Prijatelji s mora«**

Ovim zajedničkim projektom više Caritasa i donatora smještaja i usluga, omogućuje se u ljetnim mjesecima boravak na moru obiteljima slabijeg imovinskog stanja s područja Sisačke biskupije i Đakovačko-osječke nadbiskupije. Time su obitelji, a osobito djeca, obogaćene za radosna iskustva – uspomene koje pamte cijeli život. U 2020. godini uspješno je sudjelovalo 23 obitelji, tj. 96 osoba od čega je bilo 61 dijete, a ostvareno je 655 noćenja. Donatora smještaja prijavilo se 20, a u konačnici je njih 10 primilo obitelj, čija vrijednost donacija smještaja je procijenjena na 38.650 kuna. Donatora usluga bilo

je 10, a njihove donacije procijenjene su u vrijednosti od 8.085 kuna. Većinom su donatori bili ugostitelji koji su ponudili obroke u restoranima, no bilo je i donatora koji su ponudili besplatne ulaznice za vožnju polupodmornicom, aquapark i dr. Sudjelovalo je i 8 donatora s novčanim donacijama u iznosu od 4.400 kuna, čime se pomoglo u putnim troškovima ili nabavi hrane.

- **Projekt »72 sata bez kompromisa«**

Ovo je nacionalni volonterski projekt koji animira mlade i promiče solidarnost, zajedništvo, kreativnost i volonterstvo. Projekt se organizira na razini Hrvatske, a provodi se treći vikend u listopadu. Projekt je usmjeren na mlade, a ciljevi su promocija volonterstva, pomoć ljudima u potrebi (solidarnost) i osvještavanje dostojanstva svakog čovjeka, promicanje proaktivnosti i prepoznavanje potreba u društvu, podizanje svijesti o brizi za okoliš te poticanje mladih na aktivno življenje vjere. Projektom se provode akcije koje mogu biti radnog, socijalnog i ekološkog karaktera, a ugovaraju se s različitim ustanovama i udrugama. U 2020. godini sudjelovalo je 15 gradova u Hrvatskoj, a po prvi puta Caritas Biskupije Krk preuzeo je organizaciju projekta na otoku Krku. Projekt je održan od 15. do 18. listopada, a realizirano je 19 akcija i to 12 radnih, 4 ekološke i 3 socijalne. Akcije su provedene u 13 ustanova odnosno udruga, a u nekima je održano više od jedne akcije. U projektu su sudjelovala 83 volontera, a ukupno je ostvareno 1.314 volonterskih sati.

## CARITASOVE AKCIJE

- **Akcija prikupljanja novčanih donacija za Fond SBBAM**

Fond »Sluga Božji biskup Antun Mahnić« osnovan je 2012. godine kada se pokrenula akcija prikupljanja novčanih donacija za već spomenuti program redovne novčane pomoći obiteljima slabijeg imovinskog stanja prvenstveno koja imaju djecu na školovanju, no program obuhvaća i djecu predškolske dobi kao i djecu s posebnim potrebama. Sredstva za ovaj Fond osiguravaju se na više načina, primarno je to od sredstva koja Caritasu doznačuje Biskupija Krk, a zatim su tu i ostali modeli ove akcije. Tijekom 2020. godine za ovaj Fond ukupno je prikupljeno 70.531,95 kuna i to od donacija pojedinaca, zatim humanitarne izložbe koja se provela u suradnji s udrugom Terme, te od prodaje lampiona u akciji »Plamen za dvostruko dobro«.

- **Akcija za djecu »Korizmene kutijice«**

Tijekom korizme svake godine po župama se sakupljaju novčani prilozi za potrebne. U akciju su uključena i djeca koja svoja korizmena odricanja donose u kartonskim kutijicama na koncu korizme. Caritas biskupije osigurava potrebnu količinu kutijica za sve župe, a u korizmenim odricanjima sudjeluju i odrasli. U 2020. godini je prikupljano 6.172,95 kuna.

• **Akcija »Zajedno možemo više«**

Ova akcija provodi se u suradnji s lokalnom trgovinom Trgovina Krk d.d. na otoku Krku, kojom se u 30 tak dućana prikuplja hrana i higijenske potrepštine za potrebe Caritas. Tijekom korizme i došašća 2020. godine bila je planirana akcija u većini njihovih prodavaonica na otoku Krku, međutim s obzirom na novo nastalu situaciju s epidemijom COVID-19 akcije su otkazane.

• **Akcija »Plamen za dvostruko dobro«**

Uoči svetkovine Svih svetih u većini župa naše biskupije provodi se akcija »Plamen za dvostruko dobro«. Akcija je to kojom Caritas potiče vjernike da kupnjom ovih lampiona za grobove svojih dragih pokojnika učine i djelo milosrđa za žive. Akcija se provodila u 34 župe naše biskupije, gdje je u 2020. godini prodano preko 7.000 lampiona, a od čega se prihod koristi za pomoć potrebnima u župnim Caritasima i kroz Fond Mahnić.

• **Duhovna akcija »Ne kupovanju nedjeljom«**

Ovom akcijom senzibilizira se i potiče vjernike na uzdržavanje od kupovine nedjeljom te se to sugerira kao prijedlog za djelo pokore u korizmi. Pozornost je na činjenici da ovo odricanje kupovanja nedjeljom ima trostruku pokorničku dimenziju: 1. prema sebi, jer gospodarimo svojim prohtjevima (odricanje); 2. prema bližnjemu, jer rasterećujemo prodavače (djelo milosrđa); 3. prema Bogu, jer otvaramo prostore Božjem djelovanju (molitva). Napravljen je prigodni plakat koji dobiju sve župe.

• **Akcija »Nedjelja Caritas«**

Prema odluci HBK treća nedjelja Došašća u Hrvatskoj je određena Nedjeljom Caritas. Cilj Nedjelje Caritas je senzibilizirati javnost na prikupljanje sredstava kako bi se tijekom cijele godine moglo preko Caritas pomagati najpotrebnijima. U našoj se biskupiji tih dana prikuplja kolekta koja ide za Caritas i to 45% župnom Caritasu, 45% Biskupijskom Caritasu i 10% Hrvatskom Caritasu. Prošle smo ju godine obilježili pod motom »Svjedoci svjetla«, te je prikupljeno 121.735,69 kn.

• **Program »Za 1000 radosti«**

Ovo je tradicionalni nacionalni program Hrvatskog Caritas, koji se s početkom u došašću 2019. godine pa unaprijed 12 mjeseci vodio pod nazivom »Probudi dobro u svijetu«. Programom se prikuplja pomoć za najsiromašnije obitelji diljem Hrvatske, a koja se distribuira putem mreže nad/biskupijskih Caritas. Promotivni materijali šalju se u sve župe na području HBK te, uz preporuku Ministarstva znanosti i obrazovanja, u sve osnovne i srednje škole u Hrvatskoj. U 2020. godini Hrvatski Caritas u vidu ove akcije izvršio je uplatu prema našem Caritasu u iznosu od 15.688,00 kn. U sklopu ovoga programa kao i prijašnjih godina i u 2020. godini Lidl Hrvatska donirao je Hrvatskom Caritasu proizvode ukupne vrijednosti 100.000 kn što se rasporedilo na sve nad/biskupijske Caritate. U našoj biskupiji donacija se preuzela u Lidl-u u Malom Lošinj, koju je preuzeo župni Caritas Mali Lošinj te podijelio svojim korisnicima.

### • Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini

Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini obilježili smo u 2020. godini po 14. put. Tjedan je izrastao kao izraz želje mnogih vjernika i ljudi dobre volje u Hrvatskoj, a odlukom biskupa HBK uobličio ga je Hrvatski Caritas. Tjedan sa zahvalnošću prihvaćaju i prate Hrvati u Bosni i Hercegovini, ali i mnogi naši iseljenici diljem svijeta. Ovoj akciji posvećena je treća korizmena nedjelja, a u prethodnoj godini u našoj je biskupiji prikupljeno 18.576,00 kn.

Caritas Biskupije Krk ovim putem zahvaljuje svima koji su na bilo koji način sudjelovali u programima nabrojanim u ovom izvješću, koji njeguju kršćansku ljubav i plemenitost molitvom, darom i djelovanjem. Hvala svima koji prate i pomažu rad Caritasa, koji znaju i druge potaknuti na djelotvornu ljubav, koji pronalaze priliku i načine pomaganja bližnjemu te svim volonterima na trudu i vremenu kojeg su uložili.

### DOSTAVLJENA POMOĆ ZA STRADALE OD POTRESA U SISAČKOJ BISKUPIJI

– 23. veljače 2021. –

Caritas Biskupije Krk i Biskupija Krk uputili su Caritasu Sisačke biskupije val dobrote u obliku vrijednih novčanih donacija, ali i paketa za sve potrebite pogođene potresom koji je 29. prosinca 2020. godine pogodio šire područje Sisačke biskupije.

Nakon žurne novčane pomoći u prvim danima nakon potresa, dana 23. veljače predstavnici našeg biskupijskog Caritasa, ravnatelj Ivan Milovčić i djelatnik Robert Brozić posjetili su Caritas Sisačke biskupije. Predali su do tada prikupljenu novčanu pomoć vjernika na razini biskupije i to u iznosu od 175.282,00 kune te dostavili kombi humanitarne pomoći (peći na drva, krevete, madrace, štednjak, kuhinju i dr).

Ovom prilikom uručeni su darovi akcija »Žena ženi« i »Djeca djeci«, ukupno 145 poklona, koje su pripremali župni Caritasi župa Krk, Polje, Linardići, Vrh i Dubašnica. Caritas Sisačke biskupije zajedno s našim biskupijskim Caritasom iskreno zahvaljuje na podršci i donacijama svim donatorima i volonterima. U tijeku je i korizmena akcija »Zajedno možemo više« kojom se prikupljanja hrana i higijenske potrepštine u 34 dućana Trgovine Krk na otoku Krku, a prikupljeno će se usmjeriti za potrebe Caritasa Sisačke biskupije.

### PRIKUPLJENE MASLINOVE GRANČICE – SIMBOL NADE I ZAJEDNIŠTVA

Brojni vjernici 15-tak župa na otoku Krku i ove su se godine odazvali i prikupili nekoliko desetaka tisuća maslinovih grančica koje je naš biskupijski Caritas proslijedio Caritasu Zagrebačke nadbiskupije.

Naime akcijom »Maslinova grančica nade« Caritas Zagrebačke nadbiskupije u suradnji sa župama Zagrebačke nadbiskupije svjedoči solidarnost i brigu za potrebne. U

75 župa volonteri župnih Caritasa dijeliti će vjernicima na Nedjelju Muke Gospodnje ove grančice, a vjernici će tom prilikom moći ostaviti dobrovoljni prilog za potrebne te tako iskazati karitativnu osjetljivost i zajedništvo s onima koji su u nevolji. Maslinova grančica nade u ovoj akciji simbol je mira i ljubavi, ali i povezivanja i zajedništva vjernika dviju biskupija.

Caritas zahvaljuje župama i vjernicima za nesebičnost, solidarnost i vrijeme uloženo u pripremu svake pojedine grančice čime su posvjedočili djelotvornu kršćansku ljubav.

### **DJECA KRČKE BISKUPIJE POSLALA PREKO 800 DAROVA U SISAK ZA VRŠNJAKE U POTREBI**

Djeca iz osnovnih škola s otoka Krka, Cresa, Lošinja i Raba pripremila su 823 paketa za učenike Osnovne škole »22. lipnja« i Osnovne škole »Ivan Kukuljević« u Sisku.

Humanitarna akcija dobila je naziv *Djeca i mladi Krčke biskupije po rukama sv. Kvirina djeci i mladima Sisačke biskupije* jer je Sveti Kvirin zaštitnik Krčke i Sisačke biskupije, a provodila se u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije i u dogovoru sa svim vjeroučiteljima naše biskupije.

Akcijom se željelo učiniti djelo ljubavi prema djeci u potresom pogođenim krajevima, te potaknuti djecu i mlade na našim otocima na plemenitost i suosjećanje prema vršnjacima u potrebi. Djeca su pripremila dar za nepoznatog vršnjaka, te u kutiju stavili i svoju prigodnu poruku, pismo podrške.

Vjeroučitelji Krčke biskupije koordinirali su akciju u razredima u kojima predaju vjeronauk, a brigu oko preuzimanja darova po školama te dostavu u Sisačke škole preuzeo je Caritas Biskupije Krk. Djeca su kreativno zapakirala svoje darove te pomagala u njihovom ukrcavanju u kombi i očita je bila njihova posebna radost. Organizatori akcije zajedno s djecom koja su pripremala darove vjeruju da će se njihova radost i zadovoljstvo preliti i na njihove vršnjake koji će primiti darove. U ime Katehetskog ureda i Caritasa Krčke biskupije prenosimo zahvalu svim učenicima i vjeroučiteljima, školama i roditeljima kao i volonterima koji su pomagali u dostavi darova.

### **AKCIJOM »ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE« PRIKUPLJENA POMOĆ ZA STRADALE OD POTRESA**

Caritas Biskupije Krk korizmenom akcijom »Zajedno možemo više« prikupio je gotovo 4.000 artikala, odnosno 2.160 kg/l hrane i higijenskih potrepština u vrijednosti od cca 37.000 kn. Prikupljeno je dostavljeno u Caritas Sisačke biskupije za stradale od potresa s njihovoga područja.

Akcija se provodila tijekom korizme u suradnji s Trgovinom Krk d.d. u 34 njihove poslovnice na otoku Krku, na način da su kupci mogli kupljene proizvode odložiti u za to predviđene košare. Volonteri župnih Caritasa praznili su košare tijekom akcije, a na kraju akcije u biskupijskom Caritasu sve je evidentirano, sortirano i pripremljeno za transport.

Unatoč tome što vrijeme prolazi, Caritas ne zaboravlja one koji su i dalje u potrebi, stoga u ime Caritasa i svih koji će primiti paket iskreno i veliko hvala na donacijama i povjerenju. Puno je volonterskih sati, dobre volje i truda uloženo u ovu akciju: u prikupljanju, sortiranju, evidentiranju te ukrcaju za Sisak, tako da posebno hvala volonterima bez kojih se akcija ne bi mogla realizirati.

## KRONIKA KRČKOG BISKUPA

*Veljača*

2. sudjelovao na obilježavanju Dana posvećenog života u Krku i predslavio svetu misu o blagdanu Svijećnice u krčkoj katedrali;
5. primio u posjet fra Antu Crnčevića, OFM i vlč. Antona Šuljića;
10. predslavio svetu misu u krčkoj katedrali o spomendan bl. Alojzija Stepinca;
17. na Čistu srijedu predslavio svetu misu u krčkoj katedrali;
20. slavio sakrament svete potvrde u Poljicama;
22. predslavio svetu misu u krčkoj katedrali s obredom upisa imena katekumena;
23. sudjelovao na zajedničkom zasjedanju HBK i BK BiH u Zagrebu;
24. sudjelovao na sastanku upravnog vijeća Caritasa;
  - predvodio svetu misu u krčkoj katedrali za žrtve pandemije koronavirusa;
25. sudjelovao u Krku na sastanku oko obnove katedrale.

*Ožujak*

4. predvodio misno slavlje u župi Gospe Lurdske u Zagrebu prigodom obljetnice smrti sluga Božjega o. Anta Antića, OFM;
5. predvodio misu u krčkoj katedrali o obljetnici smrti biskupa Karmela Zazinovića;
6. slavio sakrament svete potvrde u Loparu (prva grupa krizmanika);
  - predvodio svetu misu u župi sv. Marije Magdalene – Banjol i sudjelovao na euharistijskom klanjanju;
7. slavio sakrament svete potvrde u Supetarskoj Dragi i Loparu (druga grupa);
8. predvodio u krčkoj katedrali svetu misu s obredom prve provjere katekumena;
9. u biskupskom domu predsjedao i sudjelovao na sastanku biskupijskih povjerenika za misije;
  - predvodio euharistijsko slavlje u krčkoj katedrali u zajedništvu s biskupijskim povjerenicima za misije;
12. primio u posjet apostolskog nuncija u RH, mons. Giorgia Linguu;
13. slavio sakrament svete potvrde u Mundanijama;
14. slavio sakrament svete potvrde u Barbatu i Banjolu;
15. u krčkoj katedrali slavio svetu misu s obredom druge provjere katekumena;
17. sudjelovao na korizmenoj duhovnoj obnovi za redovnice u samostanu franjevac trećoredaca na Glavotoku te predvodio svetu misu;
19. slavio svetu misu u svećeničkom domu sv. Josipa u Krku;
20. slavio sakrament svete potvrde u Kamporu;
  - krstio Nika Kapetanovića, sina Sanjina i Nikolette Kapetanović, i Lorenu Berket, kći Ivana i Marijane Berket;
21. slavio sakrament svete potvrde u Rabu (dvije grupe krizmanika).



*Travanj*

12. predvodio sprovodne obrede i misno slavlje u Vrbniku za pokojnog vlč. Franju Vitezića;
- 13.-14. sudjelovao u Zagrebu na 62. plenarnom zasjedanju Sabora HBK;
16. u Rabu kod sestara benediktinki služio svetu misu s obredom monaškog posvećenja s. Marije Gertrude Jagode Sirovica;
17. u biskupskom domu u Krku primio skupinu katoličkih intelektualaca na razgovor o temi koronakrize.

*Svibanj*

1. slavio sakrament svete potvrde u HKM Bl. Ivana Merza u Astoriji, New York, SAD;
2. predvodio svečano misno slavlje proslave 50. obljetnice HKM Bl. Ivana Merza u Astoriji, New York, SAD;
4. susreo se s Hrvatima u New Jerseyu te slavio svetu misu;
8. započeo pastoralnu vizitaciju župe Novalja;
9. započeo pastoralnu vizitaciju župe Lun te slavio sakramente svete potvrde u Lunu i Novalji;
10. obavio pastoralnu vizitaciju župe Lun;
11. – 12. obavio pastoralnu vizitaciju župe Novalja;
15. sudjelovao na komemoraciji Bleiburških žrtava na Udbini;
16. slavio sakramente svete potvrde u Linardićima i Vrhju;
17. predvodio sprovodnu misu u Drenju za svoga pok. strica, Miju Petanjka;

**STEPINČEVO U KRČKOJ KATEDRALI****– Krk, 10. veljače 2021. –**

Ovogodišnja proslava Stepinčeva pala je u srijedu, dan tradicionalno posvećen sv. Josipu, a u Godini sv. Josipa i u tijeku velike devetnice sv. Josipu. Biskup Ivica Petanjak predvodio je misno slavlje u krčkoj katedrali o spomendanu blaženog kardinala Alojzija Stepinca. Na euharistiji su bili prisutni i ovogodišnji krizmanici župe Krk, a misno slavlje animirao je župni zbor župe Krk.

U homiliji o. Biskup je rekao: I šezdeset godina nakon smrti kardinala Stepinca i nakon svih mogućih objavljenih autentičnih dokumenta mi na neki način moramo dokazivati istinu, koja je desetljećima uporno izvrtana i namjerno iskrivljavana. Suočavamo se s nečim što se zove misterij zla i misterij grijeha. Vrlo je znakovito da nikada ne govorimo o misteriju istine i misteriju dobra, ali o misteriju zla, o misteriju laži, itekako. Što je razlog tomu? Zašto je laž misterij, a istina nije?

Isus je rekao za sebe: »Ja sam Put, Istina, Život.« (Iv 14, 6). Ne možemo reći da Bog kao takav i Isus Krist kao Sin Božji koji je postao čovjekom, također nije veliki misterij naše vjere, ali budući da smo mi ljudi stvoreni na Sliku Božju, živimo u uvjerenju da je istina nešto što je čovjeku dano po stvaranju.

Ako je Bog savršena Istina, ako Isus za sebe kaže da je Istina, a mi smo stvoreni na Sliku Božju, onda Istinu baštinito po samom stvaranju kao ljudska stvorenja. Normalno je da živimo u Istini, jer ona dolazi od našeg Stvoritelja. Ugrađena je u naše gene, u naše biće. Ako je tomu tako, zašto onda iskrivljavamo istinu?

(...) Čovjek je zloupotrijebio slobodnu volju koju je od Boga primio i svojom voljom u sebe je unio ono što nije po stvaranju baštinito. Unio je u sebe neposlušnost. Unio je zlo, laž i grijeh. Nagrdio je Sliku Božju u sebi. Dopustio je da se u zdravom tijelu razvije rak koji će zauvijek biti strano tijelo na njegovom tijelu, u tebi, tobom će se hraniti i tebe će u smrt strovaliti. Čovjek je u sebe unio i ugradio zlo i od tada ono izlazi iz čovjeka.

Kolika je snaga i kolike su posljedice zla koje je u nama, da ni mi koji slušamo Isusa nismo u stanju razumjeti ga. Zlo koje smo unijeli u sebe toliko je jako i toliko snažno, da će apostoli tek nakon Isusova uskrsnuća i primanja Duha Svetoga biti sposobni razumjeti Isusa. Potreban nam je Duh Isusov, potrebna nam je ona milost Božja koju smo svukli u raju zemaljskom, da se u nju ponovno obučemo kako bi smo živjeli u Istini.

Ako se vratimo blaženom Alojziju Stepincu onda možemo razumjeti i sav njegov život, ali i njegovu snagu da trpi nepravdu i da se ne pokoleba na svom putu, jer živi u Istini. Znade da je Isus Istina. Da Istina živi, da Istina pobjeđuje, da je Istina vječna. Da će Istina svake godine napraviti jedan korak naprijed, a laž korak natrag.

Bl. Alojzije Stepinac je govorio da mu je savjest čista. Čistu savjest ima samo onaj tko živi u Istini. Ona će sebi kad-tad prokrciti put i zasjati u punom sjaju i pred njom će ustuknuti svaka laž i svaki mrak. Amen.

Na euharistiji su bile izložene relikvije odjeće blaženog kardinala Stepinca.

**KRČKI BISKUP PREDVODIO SVETU MISU ZA ŽRTVE PANDEMIJE KORONAVIRUSA****– Krk, 24. veljače 2021. –**

Biskupi Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) pokrenuli su inicijativu prema kojoj će svakoga dana ove korizme neka od europskih zemalja slaviti svetu misu i moliti za sve pogođene pandemijom koronavirusa. U srijedu 24. veljače, kada se taj Dan obilježavao u Hrvatskoj, krčki biskup mons. Ivica Petanjak predvodio je na tu nakanu misno slavlje u krčkoj katedrali. Koncelebrirali su mons. Franjo Velčić, generalni vikar i vlč. Anton Valković, krčki župnik. Na kraju misnog slavlja, biskup Ivica predvodio je prigodnu molitvu pred slikom Gospe od zdravlja, koja se inače nalazi u istoimenoj crkvi grada Krka, ali je u ovo vrijeme pandemije prenesena u krčku katedralu kako bi se vjernici pred njom mogli zaustaviti i zamoliti Djevicu Mariju za zaštitu i zagovor.

Oslanjajući se na čitanja toga dana, biskup Petanjak održao je i propovijed.

Bog će svoje planove koje je naumio izvesti, doista i učiniti, ali se pri ostvarenju tih planova služi nama ljudima, čak i onda kad mi to ne znamo ili smo čak protiv njih. Kad bismo odmah razumjeli Božji plan i na njega pristali on bi se puno brže ostvario. Ako pak s naše strane nema spremnosti da surađujemo s Bogom u ostvarenju njegovih planova, onda će on potražiti druge načine. Izabrat će možda neki zaobilazni put koji će njegov plan usporiti ili ga na neko određeno vrijeme odgoditi, ali će ga na kraju ipak ostvariti, samo što mi u njemu nismo sudjelovali.

Kako god je Jona nastupio Bog je učinio da njegov poziv dođe do srca Ninivljana i da ga oni shvate ozbiljno i obrate se. Bog, kao milosrdni Otac, ne može dopustiti da propadne jedan cijeli grad prije nego mu je dao mogućnost obraćenja. Na taj način Bog pokazuje koliko je različit od nas ljudi. Bog će se poslužiti i jednim oporim prorokom samo da dade mogućnost spasenja. Možemo se samo diviti Božjim potezima.

Dolazimo tako do samog Isusa koji se u svom govoru izričito poziva na proroka Jonu i njega stavlja kao uzor i opomenu svojim sunarodnjacima Židovima, i gotovo im se u istom Joninom stilu obraća: »Naraštaj ovaj naraštaj je opak. Znak traži, ali mu se znak neće dati doli znak Jonin.« (Lk 11,29)

U čemu se sastoji naša opakost? Jer želimo upotrijebiti Krista protiv Krista. Želimo se poslužiti Isusom tako da samog Isusa uklonimo iz svoje sredine. Puno puta ne dolazimo k Isusu Kristu sa željom da od njega učimo, da nas on pouči, da nam on pokaže put savršenstva i svetosti, nego idemo k njemu da ga ismijemo.

Mi mu se obraćamo tražeći čudesa. U svim svojim mukama i problemima, tražimo neku vrstu čuda i znaka da nam Isus učini i pomogne. U svim našim pogreškama molimo ga da nam se smiluje. Ali to isto što od njega za sebe tražimo, mi nismo spremni drugima udijeliti. Trebaju nam Isusova čudesa i pomoć, ali nam ne treba njegova riječ koja nas poziva da se obratimo i budemo poput njega. Treba nam Isusovo čudo, ne treba nam Isusova istina.

Hranimo se sakramentom Isusove ljubavi, ali ne postajemo sakrament ljubavi za druge, nego nastavljamo u svojim osuđivanjima, mržnjama, klevetama.

I danas dok se molimo za žrtve ove nesretne pandemije, mogli bi smo postaviti stotine pitanja: je li ta pandemija od Boga ili od ljudi? Hoće li ikad itko za ovo odgovoriti? I mogli bismo pitanja nizati. Činjenica je da su mnogi ovo platili svojim zdravljem, a mnogi svojim životom. Hoće li jednoć oni za koje danas slavimo ovu svetu misu suditi one koji su skrivili njihovu smrt, nije na nama. Kako god bilo, ova je pandemija veliki znak, jesmo li se obratili?

Ponesimo s ove euharistije u svoj život jedno duboko uvjerenje koje glasi: »Najveći znak s neba i najveće čudo koje Bog može izvesti na svijetu je obraćeno ljudsko srce«. Ni jedno se drugo čudo ne može usporediti s obraćenim srcem. A ono je ujedno i znak da je Bog prisutan u ovom svijetu. Amen.

### **SV. MISA ZA POK. BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA**

**– Krk, 5. ožujka 2021. –**

U petak 5. ožujka spomenuli smo se 32. godišnjice smrti krčkog biskupa Karmela Zazinovića. Nakon križnog puta u krčkoj katedrali koji se bazirao na promišljanjima pok. biskupa Zazinovića, uslijedila je sveta misa koju je predvodio o. biskup mons. Ivica Petanjak. Prigodnu propovijed održao je generalni vikar mons. dr. Franjo Velčić. Na kraju svete mise biskup Petanjak predvodio je molitvu na pokojnikovom grobu u kapeli Srca Isusova.

### **U KRKU ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA HRVATSKE**

**– Krk, 9. ožujka 2021. –**

U utorak 9. ožujka u dvorani Biskupskog ordinarijata u Krku održana je Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, u organizaciji Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj i Krčke biskupije.

Okupljene je na početku pozdravio nacionalni ravnatelj PMD u Hrvatskoj vlč. Antun Štefan, izrazivši radost zbog susreta te zahvaljujući domaćinima na gostoprimstvu i spremnosti da se skupština održi upravo u Krku. Dobrodošlicu okupljenima uputio je i predsjednik Vijeća za misije HBK krčki biskup Ivica Petanjak.

Uz mons. Petanjka i vlč. Štefana, na skupštini su sudjelovali ravnatelji Papinskih misijskih djela iz nad/biskupija u Hrvatskoj: vlč. Dominik Vukalović (Varaždinska biskupija), vlč. Ivan Faletar (Sisačka biskupija), vlč. Ivan Novak (Bjelovarsko-križevačka biskupija), vlč. Perica Matanović (Požeška biskupija), vlč. Ante Šiško (Đakovačko-osječka biskupija), preč. Ivan Grinišin (Križevačka eparhija), vlč. Mirko Vukšić (Porečka i Pulska biskupija), don. Jakoslav Banić (Splitsko-makarska nadbiskupija), don. Jerko Vuketa (Zadarska

nadbiskupija), vlč. Slavko Rajić (Vojni ordinarijat), don Ljubomir Galov (Hvarska biskupija), vlč. Pero Jurčević (Gospičko-senjska biskupija), vlč. Kristijan Zeba (Riječka nadbiskupija) i vlč. Božidar Volarić (Krčka biskupija) te Snježana Menalo i Ines Sosa Meštrović iz Nacionalne uprave PMD.

Nakon pozdrava uslijedio je radni dio skupštine na kojem su svoje izvještaje predstavili nacionalni ravnatelj vlč. Štefan te ravnatelj PMD po nad/biskupijama.

Susret je završio misom koju je predvodio biskup Petanjak u koncelebraciji s ravnateljima PMD, generalnim vikarom mons. Franjom Velčićem, krčkim župnikom vlč. Antonom Valkovićem i tajnikom vlč. Josipom Karabaićem.

U propovijedi je mons. Ivica Petanjak progovorio o važnosti praštanja: »Praštanje se sigurno ubraja u najteže zahtjeve Svetog pisma i Isusovog naučavanja. Osobito kad znademo da oprostiti treba svaki puta i to kao da je prvi put. To je novost Isusovog Ta novost proizlazi iz Božjeg ponašanja prema nama, jer Bog nama oprašta svaki put kad ga zamolimo pa bilo to i stoti puta za isti grijeh. Mogli bismo reći da Gospodin Bog polazi od našeg stvarnog stanja, pa je stoga i njegovo opraštanje uvjetovano – darovano nam je i ponuđeno pod određenim uvjetima a to su vjera u Isusa Krista i njegovu riječ, njegovo mesijansko poslanje i spasenjsko djelo otkupljenja kao temelj i polazište svega, a zatim vjera u apostolsko poslanje odnosno da je Isus dao zadatak da se ide svijetom, krsti ljude i opraštaju grijesi.

Kod Boga ne vrijedi sistem veliki oprost za veliki grijeh, a mali za mali, nego je oprost vezan za osobu. Mi oprost vežemo uz grijeh, vežemo ga uz veličinu grijeha i zato male grijeha opraštamo lako ili puno lakše, a teške teže ili nikako. Naše je praštanje uvijek parcijalno dok Bog oprašta potpuno. Mi vežemo uz sam grijeh, a Bog veže uz osobu. Mi gledamo veličinu grijeha, a Bog gleda cjelinu osobe.

Isusova nakana je jedna jedina: biti kao Otac. Zato o svakoj korizmi govorimo kao o milosnom Božjem djelovanju i mogućnosti koja nam se svake godine ponovno daje da napredujemo na putu svetosti. Moramo je dobro iskoristiti, jer nikad ne znamo kad je zadnja i hoće li druge biti.«

Na kraju mise vlč. Štefan zahvalio je vjernicima što mole i daruju za misije i tako aktivno sudjeluju i nadopunjuju djelovanje misionara. Napomenuo je kako upravo iz male Krčke biskupije dolazi troje misionara – s. Beatrica Krstačić u Brazilu, vlč. Boris Dabo i vlč. Ivica Kordić u Zambiji.

Povjerenici za misije okupili su se zatim na grobu sluga Božjega biskupa Antuna Mahnića gdje je krčki biskup mons. Ivica Petanjak predvodio molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

**MONAŠKO POSVEĆENJE KOD BENEDIKTINKI U RABU****– Rab, 16. travnja 2021. –**

Krčki biskup Ivica Petanjak u petak 16. travnja predslavio je misu s obredom monaškog posvećenja benediktinke Jagode s. Marije Gertrude Sirovice u samostanskoj crkvi sv. Andrije u Rabu.

S. Marija Gertruda zavjetovala se u redu sestara benediktinki po Pravilu sv. Benedikta te je primila monaško posvećenje.

---

Rodom iz Šibenika, s. Marija Gertruda školovanje je dovršila u Zagrebu gdje je radila kao psihologinja u dječjem vrtiću. Bila je aktivna u Župi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu. Nakon što je odlučila pristupiti sestrama benediktinkama, da bi položila zavjete, prošla je višegodišnju pripremu. Za geslo monaškog posvećenja odabrala je geslo *Jedno srce i jedna duša* (Dj 4, 32b).

**PROSLAVLJEN ZAVJETNI BLAGDAN RAPSKI KRIŽI****– Rab, 25. travnja 2021. –**

Sunčanog 25. travnja, noseći sliku Rapske Gospe, kako bi svojim majčinskim pogledom blagosloвила otočane Raba, župljani župe Uznesenja blažene Djevice Marije, zajedno sa župnikom Mladenom Mrakovčićem, spustili su se rapskim „Bobotinama“, čekajući procesije otočana okolnih mjesta, čime je svečanost proslave rapskih „Križi“, zavjetnog blagdana starog već dugih 500 godina, započela. Vjernici iz svih župa otoka, skupili su se na glavnom rapskom trgu „Varošu“, obilježavajući još jednu tradicijsku proslavu blagdana „Križi“, pod posebnim pandemijskim okolnostima, ali i s posebnom ljubavlju koju su donijeli u svojim srcima, sa nakanom da se pomole blaženoj rapskoj Gospi i prikažu sebe i svoje bližnje u molitvama.

Svetu misu ispunjenu ljubavlju i milošću te čežnjom za zajedništvom sviju, predvodio je mons. Mladen Mrakovčić, župnik Raba, uz koncelebraciju svećenika ostalih župa otoka. Homiliju je s obilje duha i milosti koja se prelila na sve vjernike održao vlč. Krunoslav Boras, župnik župe sv. Stjepana u Barbatu, koji se posebno osvrnuo na mračni Srednji vijek u kojem je progovorilo zlo, no progovorila je i Gospa koja je darovala svoja sina za spas svijeta, te su joj Rabljani odali posebnu počast vjernim hodočašćima u prigodi rapskog blagdana „Križi“.

»Zlome smeta žrtva, obraćenje, smeta mu ljubav koja je istinska i prava, zato pred zlom ne treba popuštati i biti tolerantan. Ovi dani u kojima se svi nalazimo, vrlo su znakoviti, no sve što radimo, činimo za svoju djecu«, naglasio je vlč. Krunoslav Boras, te dodao kako se mentalitet ljudi promijenio, postali su sve više ravnodušni, a mnogi se, zanemarujući Božju ljubav i blizinu, lažno predstavljaju pa je i to dio društva u kojem današnji čovjek živi. Potrebno je da Isus dotakne srca svih ljudi, a svaki bi čovjek trebao

svoju ljubav i nauk pretvoriti u djela. Samo je u imenu Isusovu spas za sve ljude. Svetu misu pjesmom su popratili članovi župnog zbora Crkve Uznesenja blažene Djevice Marije u Rabu, uz zajedništvo i molitvu te pjesmu svih vjernika koji su sudjelovali u misnom slavlju te u zajedništvu bili povezani u ljubavi Kristovoj.

Potrebno je svakodnevno hodočastiti putem ljubavi, zajedništva i mira, dotaknuti se Isusova srca u hodu istine, vjere i milosrđa. Zavjetni blagdan „Križi“ i rapska Gospa, potiču na put ljubavi i žrtve te radosti u srcima koju donosi istinska ljubav prema Isusu Kristu. Neka rapski „Križi“ budu poticaj na zajedništvo i bezuvjetnu ljubav, kako bi svi zauvijek živjeli u radosti i istini te pobjegli od zla i strahova, te tako, suočeni s istinom, uživali u ljubavi koju donosi i daruje svima Isusova dobrota i blizina.

### **PROSLAVLJENA 50. OBLJETNICA HKM BL. IVANA MERZA U ASTORIJI U NEW YORKU**

**– New York, 2. svibnja 2021. –**

U nedjelju 2. svibnja u župi Predragocjene Krvi u Astoriji (NY) upriličena je svečanost proslave 50. obljetnice Hrvatskoga Apostolata Bl. Ivana Merza. Zbog epidemioloških mjera koje su trenutno na snazi u Državi New York, Jubilej je proslavljen svečanim misnim slavljem kojega je predvodio krčki biskup Ivica Petanjak. Uz voditelja Misije don Vedrana Kirinčića i župnog vikara župe Predragocijene Krvi vlč. Saše Ilijića u koncelebraciji su bili hrvatski svećenici koji pastoralno djeluju u New Yorku i New Jersey. Među njima je bio i don Robert Zubović negdašnji dušobrižnik u čije se vrijeme službe u Astoriji odlučilo uzeti bl. Ivana Merza za nebeskog zaštitnika Misije. Poseban dar svečanosti bio je i biskup biskupije Brooklyn-Queens mons. Nicholas DiMarzio, koji je svojim prisustvom uzveličao slavlje te iskazao podršku našoj zajednici.

Svoje su pozdrave poslali i krčki svećenici i nekdašnji dušobrižnici Misije: vlč. Anton Zec i vlč. Anton Bozanić.

Pozdravljajući na početku mise sudionike slavlja, vlč. Kirinčić posebno je pozdravio predvoditelja misnoga slavlja biskupa Petanjka, nasljednika krčkih biskupa »koji su tijekom pedeset godina pastirskim srcem gledali na potrebe Hrvata u New Yorku i uvijek bili spremni udijeliti dušobrižnika kako bi se skrb za vjeru, kulturu i jezik Hrvata nastavila u ovoj misiji«. Zahvalio je nizu biskupa biskupije Brooklyn-Queens koji su uvidjeli potrebu dolazećih imigranata »otvorivši im svoje srce, dom i biskupiju i koji su omogućili vjernicima naše domovine da u novoj zemlji pronađu svoj dom«.

Biskup Petanjak u propovijedi je naveo važne datume iz povijesti objavljene u Spomen knjizi o Misiji Our Home Away from Home. Prva misa na hrvatskom jeziku u New Yorku slavljena je 21. rujna 1913. godine u crkvi Sv. Klare jer je već prije Prvog svjetskog rata tu bilo toliko puno Hrvata katolika da se pokazala velika potreba za svećenikom i dušobrižnikom kako se doseljenici ne bi izgubili u dalekom svijetu. Još masovnije doseljavanje Hrvata u Astoriju, poglavito iz Hrvatskog primorja, otoka Krka, Istre i

sjevernojadranskih otoka dogodilo se početkom 60-ih godina prošlog stoljeća kad se još više pokazala potreba za stalnim dušobrižnikom među doseljenim Hrvatima. Kroz svih ovih više od stotinu godina uvijek je netko od hrvatskih svećenika bio uz svoj narod, a od 4. srpnja 1971., otkako je franjevac trećoredac fra Petar Runje slavio misu na hrvatskom jeziku u župi Predragocjene Krvi, postoji kontinuitet slavljenja misa na našem jeziku u ovoj župi. U lipnju 1985. godine biskupije Brooklyn i Krk sklopile su sporazum po kojem se Krčka biskupija obvezala da će poslati svojeg svećenika Hrvatima katolicima u župu Predragocjene Krvi u Astoriji.

Biskup Petanjak kazao je da je ova HKM izabrala za zaštitnika bl. Ivana Merza, mladića, akademski obrazovanog, ali mu to nije bilo zaprekom da bude gorljivi i založeni katolik koji je cijelim svojim bićem svjedočio kako razum, znanje i vjera moraju ići zajedno i trebaju prožeti sve pore ljudskog postojanja i djelovanja.

»Svi vi koji potječete iz Krčke biskupije možete biti još dodatno ponosni na svog nebeskog zaštitnika Ivana Merza jer je on mladica i plod neumornog rada krčkog biskupa i sada sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića čiju smo stogodišnjicu rođenja za nebo proslavili protekle godine 13. i 14. prosinca. Biskup Mahnić je svojim djelovanjem početkom prošlog stoljeća postavio temelje Hrvatskog katoličkog pokreta i Katoličke akcije čiji je svijetli lik i izdanak bl. Ivan Merz«, rekao je biskup Petanjak.

Krčki biskup zahvalio je svim svećenicima koji su kroz stotinu, a napose posljednjih pedeset godina djelovali u ovoj misiji. Potaknuo ih je da svojim uzornim svećeničkim životom uvijek ostanu povezani s Isusom Kristom, a vjernike koji se okupljaju u ovoj crkvi pozvao je da poput bl. Ivana Merza budu njihovi gorljivi suradnici jer su svećenici tu radi vjernika.

Zahvalio je i mjesnom biskupu mons. DiMarziju koji hrvatske vjernike očinskom ljubavlju prihvaća u svojoj biskupiji i koji brižno surađuje s našim svećenicima.

U svome obraćanju biskup DiMarzio zahvalio je biskupu Petanjku što je unatoč pandemiji odlučio doći u New York i podržati Hrvatsku zajednicu o ovom svečanom jubileju. Isto tako biskup DiMarzio izrazio je zahvalnost biskupu Petanjku što je Biskupiji Brooklyn posudio dvojicu svojih mladih svećenika kojima je uz Hrvatsku zajednicu povjerenost voditi cijelu župu uključujući i ostale jezične skupine koje se okupljaju u župi.

Nakon svečanog misno slavlja druženje se nastavilo u Pastoralnom centru u kojem je upriličeno predstavljanje Spomen knjige pod naslovom: *Our Home Away from Home* koju je Misija izdala u prigodi jubileja.

U prigodi proslave zlatnog jubileja biskup Petanjak misiji je darovao kalež s likom njihova zaštitnika bl. Ivana Merza.



**VIČ. DRAGO LJUBIČIĆ**  
**(1944. - 2021.)**

Na Veliku srijedu 31. ožujka 2021. u riječkoj bolnici na Sušaku preminuo je vlč. Drago Ljubičić, umirovljeni svećenik Krčke biskupije, od koronavirusa, unatoč tome što je prethodno bio cijepljen.

Vlč. Drago za svećenika je zaređen u Krku 29. lipnja 1969. godine. Započeo je župničku službu u Polju 1970. - 1971., zatim je duhovni pomoćnik u Novalji od 1971. do 1973. godine, i od 1973. do 1975. u Puntu te provizor u Korniću. Od 1975-1984. bio je župnik u Velom Lošinju i u isto vrijeme provizor Ilovika 1975-1979., a od 1979. do 1984. i upravitelj župe Ćunski. Na Krku je službovao od 1984. do 1991. kao župnik u Vrhu. Od 1991. do 2001. bio je župnik u Novalji, a od 2001. do 2007. župnik u Banjolu na Rabu. Obavljao je razne službe na biskupijskoj razini, npr. bio je biskupijski referent za duhovna zvanja, član Povjerenstva za pastoral zvanja i član Prezbiterskog vijeća.

Vlč. Drago je, pripremajući se za odlazak u vječnost, napisao vlastoručnu oporuku, u kojoj kao da je Predvidio liturgijsko vrijeme svoje smrti, stavio moto: »Ja sam uskrsnuće i život! Aleluja!!!« I nastavio: »Zahvaljujem Gospodinu za dar vjere, za dar krštenja i ostalih sakramenata, a osobito što mi je udijelio dar svećeništva. Trudio sam se uz svoje ograničenosti tjelesne i duhovne biti svjestan svojeg mladomisničkog gesla: 'Svaki svećenik uzet od ljudi za ljude se postavlja na službu Bogu da prinosi darove i žrtve za grijeh' (Heb 5,1) u svome Svećeničkom služenju. U toj zahvalnosti želim ostati i u njoj umrijeti. Ako sam koga ražalostio, ili uvrijedio - a to sigurno jesam jer sam grešan čovjek, molim ga za ljubav Božju da mi oprost. I ja opraštam svima koji su mi bilo koju nepravdu i uvredu nanijeli. Bože, milostiv budi meni grešniku!«

Uz izraze sućuti koji su pristigli povodom smrti vlč. Drage voditelj sprovoda, generalni vikar Franjo Velčić, spomenuo je sažalnicu umirovljenog svećenika popa Antona Barbiša, koja je poštom stigla na dan sprovoda 6. travnja, a koji vlč. Dragu naziva: »'Milosrdni Samaritanac Svećeničkog doma sv. Josipa u Krku«. I nastavlja: »Držim da će braća, korisnici toga Doma, potvrditi ovaj moj iskaz. Pop Drago je volio svećeničko društvo. Usuđujem se pokojniku dati naziv „Dobri duh Svećeničkog doma“. Drago je po naravi, ali i vježbanjem, nastojao živjeti „malenost“ (poniznost-uslužnost). On je bio sretan kad si ga za neku uslugu zamolio. (...) Koliko je noći (i dana) posvetio, teškim umirućim bolesnicima-svećenicima?! Spomenut ću barem neke slučajeve: mons. Josip Bandera, vlč. Anton Zazinović, vlč. Bogumil Dabo, mons. Andrija Depikolozvane... Ja sam mu se divio (u sebi po-sramljen!).« I zaključuje pop Anton Barbiš: »Hvala Ti, dragi brate svećeniče - za primjer aktivne ljubavi! 'Ljubav briše grijeh!' Počivaj u miru.«

Vlč. Drago svoju je oporuku završio Isusovim uzdahom: »Oče, budi volja Tvoja!« Pokopan je na vazmeni utorak u svećeničkoj grobnici u rodnim Poljicima. Počivao u miru.

F. Velčić

**VIČ. FRANJO VITEZIĆ****(1937. – 2021.)**

U riječkoj je bolnici na Vazmeni petak 9. travnja 2021. umro vlč. Franjo Vitezić, svećenik izuzetno široka srca i vedra duha. Rođen u Vrbniku 3. studenog 1937., gdje je bio u osnovnoj školi, sjemenišnu je gimnaziju i bogosloviju polazio u Pazinu, a za svećenika je zaređen 1964. Uslijedile su službe duhovnog pomoćnika u Novalji i Puntu, upravitelja župe Stara Baška i župnika u Korniću; zatim je u Riječko-senjskoj nadbiskupiji duhovni pomoćnik u Ogulinu, a potom župnik u Dobrinju i upravitelj župe Polje u više navrata i župe Kras; župnik u Loparu, Rabu i Poljicima. U Riječkoj nadbiskupiji bio je župnik u Lovranu, a zatim u matičnoj biskupiji župnik u Barbatu i Garici. Posebno je zanimanje pokazivao za karitativno djelovanje i za starije i nemoćne osobe te je nekoliko godina upravljao Dijecezanskim Caritasom i bio povjerenik za svećeničke domaće.

U doba njegova župnikovanja dograđen je piramidni dio zvonika u Dobrinju i uređena kuća za starije osobe kod redovnica na Zviranju te je uvijek ostao povezan sa sestrama Srca Isusova i njihovom kućom. U svakom mjestu gdje je službovao znao je osjetiti bilo sredine i stvoriti uspješnu suradnju s ljudima.

Pop Frane, kako su ga ljudi zvali, imao je sretnu okolnost da ga je sestra Lucija pratila na njegovu svećeničkom putu, vodila domaćinstvo, a svojim tihim i nenametljivim radom i toplom susretljivošću s ljudima bila je dobar duh svećeničkih kuća u kojima su stanovali. Iako je Frane imao zdravstvenih poteškoća, jer je tijekom gradnje povrijedio nogu i postao djelomično invalid, to ga nije sputavalo u radu i oduzimalo mu prirodni životni optimizam i želju povremena okupljanja svećenika ljeti u prirodnom okruženju. Kad mu je sestra onemoćala, živjeli su najprije u rodnoj kući, a zatim su ih udomile redovnice na Zviranju. Sam je želio posvetiti pažnju sestri koja je svoj životni poziv vezala uz njegovo svećeništvo. Nakon sestrine smrti zadnje je mjesece života proveo u svećeničkom domu u Krku.

Vlč. Franjo Vitezić pokopan je u ponedjeljak 12. travnja u svećeničkoj grobnici u Vrbniku, u loži crkve sv. Ivana na starom groblju. Misu zadušnicu predvodio je u župnoj crkvi krčki biskup Ivica u suslavlju s dvanaest svećenika, od kojih je šest bilo domaćih. Riječ sućuti uputili su kardinal Josip Bozanić i umirovljeni biskup Valter. U prigodnoj je homiliji predvoditelj istaknuo pokojnikovu vrlinu, a to je da je uvijek volio ljude.

A. Bozanić

**s. ALBERTINA (Anica) KEŠIĆ****(1946. – 2021.)**

Sestra Albertina, Ana, rođena je 24. listopada 1946. godine u brojnoj obitelji Ivana i Mile u Sovićima – BiH. U Samostan je ušla 26. lipnja 1962. u Dubrovnik. Prve zavjete je položila 05. listopada 1966., a vječne 29. kolovoza 1973. godine u Splitu.

Prvu službu nakon zavjeta dobila je na otoku Susak na kojem je, kao i druge sestre zajednice bile od velike pomoći stanovnicima otoka vodeći brigu oko uređivanja prostora, crkve, briga o župniku, o zdravlju starijim mještana, poučavanje mladih i djece... Na Susku se zadržala do 1971. godine kada je bila premještena u Split za rad sa djecom u dječjem vrtiću. Pet godina kasnije, 1976. Godine iz Splita je bila premještena u Mali Lošinj za služenje kod starica u staračkom domu, uz obaveze o drugim kućanskim poslovima u kojima se nesebično davala.

Godine 1982. bila je premještena u Dubrovnik gdje je pohađala srednju medicinsku školu, zatim 1986. godine na Brač.

Od 1996. do 2004. godine boravila je u zajednici Nerezine gdje je uz njegovanje bolesnih i starijih osoba u zajednici, druge posjećivala u okolnim obiteljima, te, kao i u svakoj manjoj zajednici, brižno vodila brigu o svim kućanskim poslovima.

Po zatvaranju zajednice u Nerezinama, 2004. godine bila je premještena ponovno u zajednicu u Malom Lošinju gdje je služila do pred samu smrt.

Vjerna u molitvi koju nikada nije propuštala, kao i u malim stvarima svakodnevnice. Nenametljiva, tiha i skromna. Nije se primjećivalo kada je tu, ali kada ne bi bila tu, itekako se odmah primijetilo da je nema i uočilo koliko je kutova kuće i okućnice pokrivala. Pažljiva i brižljiva, uvijek je prepoznavala potrebe drugih.

Gospodar života odlučio ju je pozvati u Vječnost 24. travnja 2021. godine u 17,10 h u KBC-u Rijeka u 75-oj godini života i 55-oj godini redovništva.

Sestra Albertina je sahranjena na gradskom groblju Lovrinac, u četvrtak 29. travnja 2021. godine u 15,00 sati.

**s. MARINELA (Jelena) MIKETEK****(1951. - 2021.)**

Sestra Marinela (Jelena) Miketek rođena je 31. prosinca 1951. u lijepom Zagorju, u Strmcu, od oca Đure i majke Eve, rođ. Koščak. Godine 1970. dolazi u Rijeku u samostan sestara milosrdnica, dr. Frana Kresnika 15, skupa sa svojom sestrom Slavicom, blizankom. Tu su već duže vrijeme još dvije njezine sestre. Tako se ona s još tri rođene sestre

našla u istom samostanu, u ljubavi za Gospodina i u ljubavi za bližnjega u potrebi, kako je sama zapisala.

Nakon sretno obavljene kandidature i novicijata s. Marinela je prve zavjete položila 1972., a doživotne 1977. godine. Po završetku medicinske škole u Puli dolazi u Veli Lošinj 1981. godine, u dobro poznati Dom za starije osobe u kojemu je već prije radila kao njegovateljica. Tu je s. Marinela predano radila sve do svoje mirovine 9. travnja 2013., a onda nastavila dalje u istom mjestu, jednakim zanosom, ljubavlju i vjernošću za svoju zajednicu i za sve one koje joj Gospodin ucrtava na životnoj stazi.

Dovršavajući mjeru svojih dana, već narušenog zdravlja i dalje u službi ljubavi za Gospodina i za svoje bližnje, sestra Marinela je pomalo dogorijevala ostavljajući svijetli trag svima nama, a onda je nadošla pandemija koronavirusa koja je ubrzala zadnje dane njezinog tihog i skrovitog života.

Otac nebeski, u svoje kraljevstvo pozvao je svoju ljubljenu kćer, našu sestru Marinelu, 25. travnja 2021., u jutarnjim satima.

**s. ANIMIRA (Slava) MIKETEK**  
**(1951. - 2021.)**

Sestra Animira (Slava) Miketek rođena je 31. prosinca 1951. u Strmcu, u župi Remetinec kod Novog Marofa, od oca Đure i majke Eve, rođ. Koščak.

Zajedno sa svojom sestrom blizankom 1970. godine dolazi u Rijeku, u samostan sestara milosrdnica u Kresnikovoj 15. Nakon obavljene kandidature i novicijata, prve zavjete polaže 1972., a doživotne 1977. godine. Kratko vrijeme boravi u Rijeci na Kantridi, Lošinju, zatim u Provincijalnoj kući, a nakon završene medicinske škole u Puli radi u bolnici na Sušaku. U Veli Lošinj dolazi 1984. godine u dobro poznati *Dom za starije osobe* u kojemu je već prije radila kao njegovateljica. Tu je s. Animira predano radila sve do umirovljenja 1. siječnja 2016. godine, ali i dalje zajedno sa sestrom vodi brigu o domskoj kapelici i liturgijskim slavljinama u Domu.

Otac Nebeski pozvao je našu s. Animiru 29. travnja 2021. godine u jutarnjim satima.

---

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK  
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: [ordinarijat@biskupijakrk.hr](mailto:ordinarijat@biskupijakrk.hr)  
web: [biskupijakrk.hr](http://biskupijakrk.hr)

Uredili: mr. Zvonimir Seršić, Irena Žužić  
Odgovara: dr. Franjo Velčić, *generalni vikar*